EDİRNE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

İsmail ÖZLÜ

Seda KÖLELİ

SUNUŞ

İçinde bulunduğumuz çağın en önemli sorunlarından biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu sorun beraberinde sosyo-psikolojik sorunları da getirmektedir. Bu nedenle kamu politikalarında istihdam artırıcı yatırımlar önem arz etmektedir. Edirne' de İŞKUR İl Müdürlüğü istihdamın artırılması için ciddi atılımlar yapmıştır. Ancak bu süreci daha etkin yürütebilmek ve kalıcı istihdam politikaları oluşturabilmek için, işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekli ve kaçınılmazdır. Bu amaçla; İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak için işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. Bu hizmetler kapsamında; işsizlerimize işverenlerin talep ettiği açık iş pozisyonlarına erişimi konusunda işe yönlendirme hizmeti verilirken, Mesleki eğitim programları ile de işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır. Yani "doğru işe doğru kişi" eşleşmesi sağlanmaya çalışılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri etkin kılabilmek için kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirmektedir. 2017 yılında da gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması ile il düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerine ulaşılmış ve bu çalışma sonucunda ulaşılan veriler geçmiş yıllarda elde edinilen verilerle kıyaslanarak detaylı bir rapor olarak sunulmuştur. Bu rapor uygulanacak kamu istihdam politikalarına rehberlik edecektir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, **Edirne İşgücü Piyasası Araştırması Raporu**' nun ilimiz için, işsizlerimiz ve işverenlerimiz için yararlı olmasını diliyorum.

Günay ÖZDEMİR

Vali

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. Uygulanacak istihdam politikalarının belirlenmesi ve sunulacak hizmetlerin etkinliğini sağlayabilmek için işverenlerin görüşlerine ulaşmayı kaçınılmaz olarak görmektedir. Bu amaçla işverenler ile yüz yüze görüşerek, bunları kayıt altına almakta dır. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılması, sadece istihdam politikaları için değil, aynı zamanda sosyal politikalar için de yol gösterici olmaktadır.

Bu kapsamda, 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. İlimizde ise 265 işyerine ulaşılmıştır.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında, Temel İşyeri Bilgileri, Mevcut İstihdam Bilgileri (Cinsiyet, Meslek), Açık İş (Meslek, Talep Edilen Eğitim Ve Beceri Düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi), Temininde Güçlük Çekilen Meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni), 30 Nisan 2018 Tarihleri İtibariyle Artış/Azalış Olacağı Düşünülen Mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Bu çerçevede hazırlanan bu rapor 2017 yılı için hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeler, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımızın sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. Her il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporların da kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Araştırması Raporu' nun tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında özen gösteren Kurum çalışanlarımıza, zaman ayırarak bilgi formumuzu dolduran işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Şengül ÇİLDAM

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 4
Açık İşler 6
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 14
İKİNCİ BÖLÜM 16
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 16
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
İşyeri Verileri 18
Mevcut İstihdam 28
AÇIK İŞLER 32
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 52
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 59
SONUÇ 64
EKLER 69
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 69

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 9
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 10
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 11
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 11
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 12
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 13
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 13
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 14
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 15
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 18
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 26
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 28
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 30
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 30
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 31
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 33
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 34
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 38
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 40
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 42
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 43
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 44
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 44
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 46
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 48
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 49
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 50
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 51
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 54
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 55
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 58
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 60
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 61
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 62
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 62

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 19
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 20
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 21
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 22
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 23
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 24
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 27
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 29
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 32
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 34
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 35
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 36
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 36
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 37
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 39
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 41
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 52
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 53
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 55
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 56
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 57
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 63

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler, İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Edirne İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 265 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup, il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Edirne İlinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 13 bin 500 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise; 5 bin 245 kadın çalışan, 8 bin 255 erkek çalışandan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 36,8' i, kadınların ise yüzde 67,4' ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 51 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe olup, bu sektördeki işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 129' dur. Edirne İlinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur.

Edirne İlinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Edirne İli açık iş oranı bakımından 0,2 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,6 ile İmalat ve Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleridir. Edirne İlinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 53,7' dir. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 2,9 olan Hizmet ve satış elemanları meslek grubundan sonra yüzde 2,5 ile ikinci sırada yer almaktadır.

Edirne İlinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), İplik Eğirme Operatörü ve Paketleme İşçisi meslekleridir.

İl genelinde açık işlerin yüzde 46 ile Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işlerde kullanılan arama kanallarında ilk sırada yüzde 83,6 ile İŞKUR tercih edilmiştir. Açık işlerde talep edilen beceri düzeylerinde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yer almaktadır.

Edirne İlinde işyerlerinin yüzde 25,3' ünde eleman temininde güçlük çekilmektedir. Temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğimizde en fazla İmalat sektöründe güçlük çekildiği görülmektedir. Edirne İlinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir.

Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 45,4' ü söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Edirne İlinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada

Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Madenci (Genel) ve Ciğer Ustası meslekleri takip etmektedir. Edirne İlinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında, ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken, Edirne İlinde işverenlerin yüzde 20,9' u istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 2,4 ile Türkiye genelinden 0,1 puan az olarak öngörülmüştür.

Sektörlere göre NİDO' ya bakıldığında ilk sırada yüzde 13,5 ile İnşaat sektörü dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra Net İstihdam Değişiminde yüzde 31,1 ile İmalat sektörü önemli bir rol oynamaktadır. 2017 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerde İnşaat İşçisi, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel) meslekleri yer alırken, en fazla net istihdam azalışı beklenen mesleklerde ise; Isı Yalıtımcısı, Sür ve Sür Ürünleri İşlemecisi ve Beden İşçisi (Taşıma-Yükleme-Boşaltma) meslekleri yer almaktadır.

GİRİŞ

Edirne İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Edirne İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Edirne İlinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Edirne İlinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

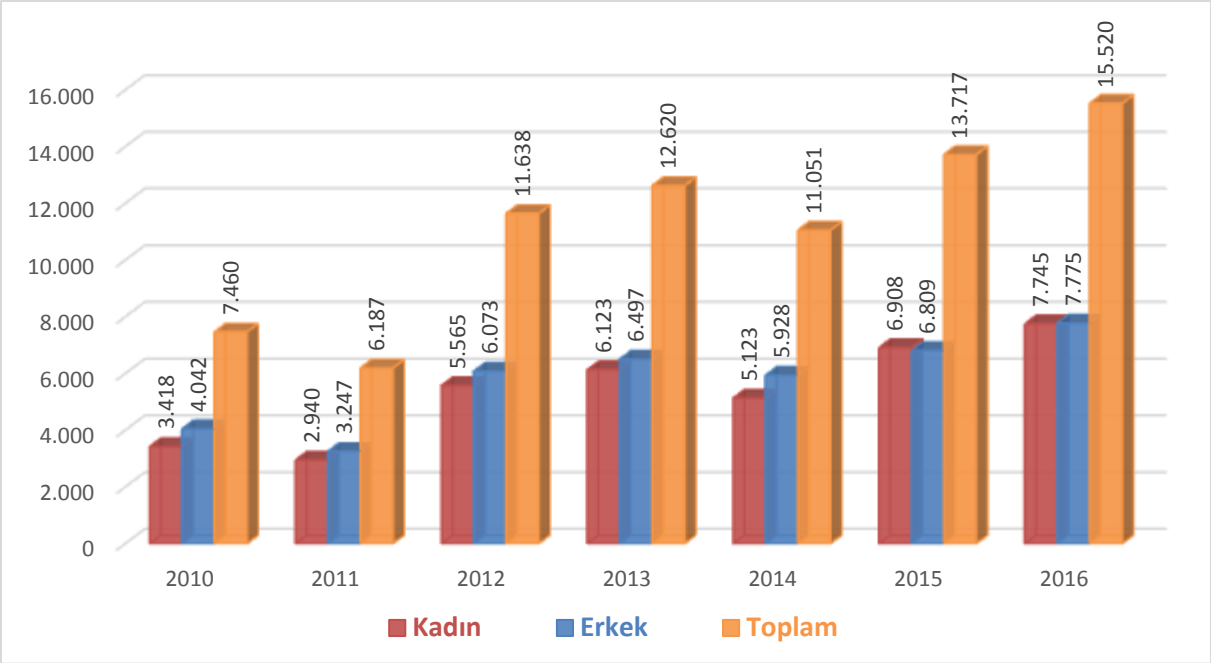

Kaynak: İŞKUR

Edirne İli için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 15 bin 520 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 7 bin 775' ini erkekler, 7 bin 745' ini ise kadınlar oluşturmuştur. 2013 yılından itibaren kadın ve erkek başvuru sayıları birbirine yaklaşmıştır. 2010-2012 yılları arasında, kadınların başvuru sayısı toplam başvuran sayısının ortalama

yüzde 47' si iken, 2013-2016 yılından itibaren bu oran yüzde 48,7' ye yükselmiştir. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 8 bin 60 kişi artmıştır. Bu artışın 4 bin 327' sini kadınlar, 3 bin 733' ünü ise erkekler oluşturmuştur.

Yıllar itibariyle değerlendirdiğimizde belirli oranda artış dikkat çekmektedir. Bu artışta; Kurum olarak kitle iletişim araçlarının ve sosyal medyanın aktif kullanımı, yapılan yasal değişiklikler ile Kurum politikalarımızın daha etkin, etkili ve sürdürülebilir hale getirilmesinin önemi büyüktür.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.234	1.757	2.991
Temizlik Görevlisi	807	427	1.234
Satış Danışmanı	342	310	652
Makineci (Dikiş)	550	62	612
Beden İşçisi (Temizlik)	451	161	612
Büro Memuru (Genel)	306	197	503
Konfeksiyon İşçisi	298	84	382
Garson (Servis Elemanı)	82	289	371
Sekreter	283	4	287
Ön Muhasebeci	171	81	252

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Edirne İlinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 mesleğin toplam meslekler içindeki payı yüzde 50,9' dur. İlk sırada 2 bin 991 başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının yüzde 19,3' ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmiştir.

Kadınların erkeklerden daha fazla başvuru yaptığı meslekler, Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel), Konfeksiyon İşçisi, Sekreter ve Ön Muhasebeci meslekleridir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında daha nitelikli meslekler olduğu görülmektedir. Bunun durum, kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Edirne İli için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

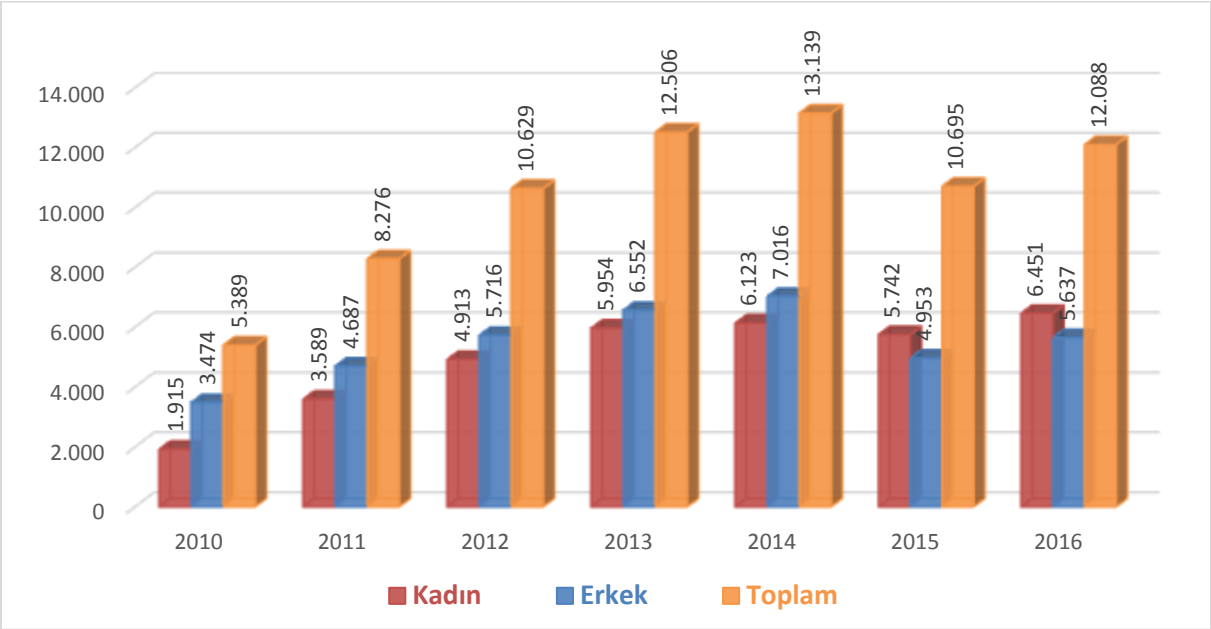

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Edirne İlinde İŞKUR'a kayıtlı 5 bin 389 işsizin 3 bin 474' ü erkeklerden, geri kalan bin 915 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 12 bin 88 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise, 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde (2015 yılı hariç) kadınların, kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında bin 915 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer alırken bu sayı 2016 yılında yaklaşık üç kattan daha fazla artarak 6 bin 451' e yükselmiştir. 2015 ve 2016 yıllarında ise kayıtlı kadın işsizlerin sayısı kayıtlı erkek işsizlerin sayısından fazla olduğu görülmektedir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra, kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere nazaran daha fazla yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de, aslında

daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Edirne İşgücü Piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.047	1.138	2.185
Temizlik Görevlisi	820	443	1.263
Beden İşçisi (Temizlik)	472	184	656
Satış Danışmanı	262	199	461
Büro Memuru (Genel)	250	164	414
Makineci (Dikiş)	320	42	362
Garson (Servis Elemanı)	54	220	274
Bulaşıkçı (Stevard)	243	9	252
Sekreter	242	3	245
Konfeksiyon İşçisi	163	54	217

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Edirne İlinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu meslek Beden İşçisi (Genel) olup, bu meslekte Edirne İlinde Kuruma kayıtlı 2 bin 185 işsiz bulunmaktadır. Şekil 2' ye göre 2016 yılında Edirne İlinde toplam 12 bin 88 kayıtlı işsiz olduğuna göre, Beden İşçisi (Genel) mesleğindeki kayıtlı işsizler il genelindeki işsizlerin yüzde 18' ini oluşturmaktadır. Bu mesleği ikinci sırada Temizlik Görevlisi takip etmektedir. Bu meslekteki kayıtlı işsiz sayısı Tablo 2' ye göre bin 263 kişi iken, yine aynı yıl Şekil 2' de yer alan toplam 12 bin 88 kayıtlı işsizin yüzde 10,4' ünü oluşturmaktadır.

Burada dikkat edilmesi gereken, Temizlik Görelisi ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerindeki ayrımın çok iyi yapılamamasıdır. Ayrıca bu durum diğer yakın meslekler için de geçerlidir. O nedenle Tablo 2' deki ikinci ve üçüncü satırı birlikte ele alıp bir rakam elde edersek, bu mesleklerde iş arayan kayıtlı işsiz sayısı il genelindeki kayıtlı işsizlerin yüzde 28,5'i ne denk gelmektedir. Ayrıca bu alanda kayıtlı kadın sayısı, kayıtlı erkek sayısının yaklaşık iki katıdır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

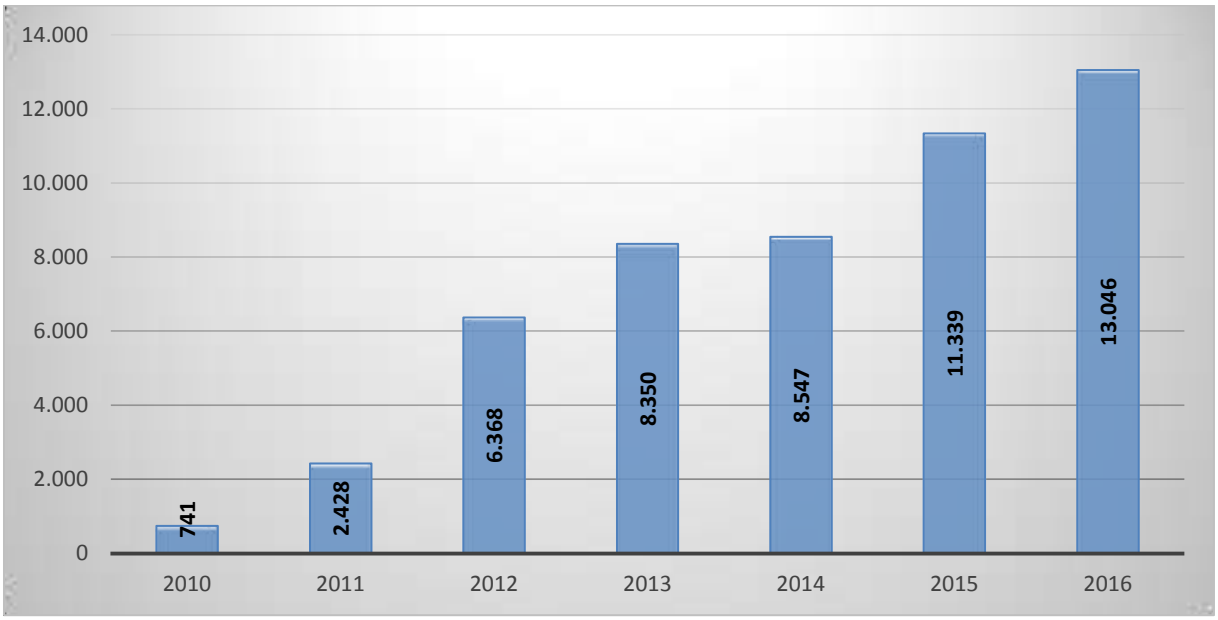

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 741 kişilik işgücü talebi alınmışken, bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 13 bin 46 kişiye yükselmiştir. Yaklaşık 18 kat artmıştır. Açık iş sayıları yıllar içerisinde artan bir seyir izlemiştir. 2012 yılında görülen ani artışın nedenini, Kurumun personel sayısındaki artışa bağlayabiliriz. 2016 yılında açık iş sayısı 13 bin 46 ile zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 13 gibi bir artış sergilemiştir. Açık işlerdeki artışın bir nedeni olarak da, İŞKUR' un hizmetlerinden haberdar olan işverenlerin sayısındaki artışı gösterebiliriz. Yani yıllar geçtikçe işverenlere daha fazla ulaşıldığı için ve daha fazla hizmet sunulduğu için, İŞKUR sisteminde yayınlanan açık iş taleplerinin sayısı da artmıştır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	3.660
Makineci (Dikiş)	2.418
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	1.007
Temizlik Görevlisi	802
Konfeksiyon İşçisi	783
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	546
Satış Danışmanı	389
Garson (Servis Elemanı)	291
Güvenlik Görevlisi	238
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	220

Kaynak: İŞKUR

Edirne İlinde 2016 yılında 13 bin 46 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bunu Şekil 3' ten görebiliriz. Tablo 3' te ise 2016 yılında Mesleklere Göre Açık İş Sayıları gösterilmektedir. İlk sırada kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi 3 bin 660 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 28' ini oluşturmaktadır. Bu mesleği toplam açık iş sayısının yüzde 18,5' ini oluşturan Makineci (Dikiş) mesleği ve yine toplam açık iş sayısının yüzde 7,7' sini oluşturan Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

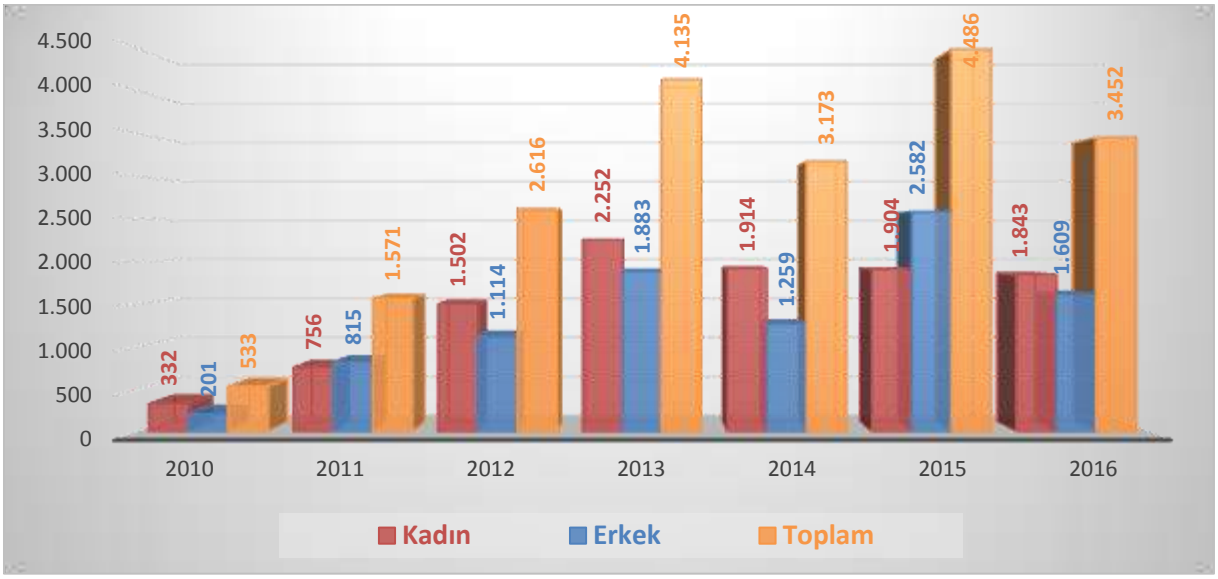

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 533 olan Edirne İlinde işe yerleştirilenlerin 332'si kadınlardan, 201'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Bu rakamlar 2013 yılına kadar artış, 2014 ve 2016 yıllarında ise düşüş eğilimi göstermiştir. 2016 yılında Edirne İlinde 3 bin 452 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2016 yılında işe yerleşenlerin yüzde 53,4'ü kadınlardan, yüzde 46,6'sı erkeklerden oluşmaktadır. Yıllara göre işe yerleştirme verileri incelendiğinde en yüksek işe yerleştirme 4 bin 153 kişi ile 2015 yılında gerçekleştirilmiştir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler, işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	594	107	701
Beden İşçisi (Genel)	75	462	537
Temizlik Görevlisi	196	168	364
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	244	114	358
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	120	86	206
Konfeksiyon İşçisi	149	36	185
Güvenlik Görevlisi	9	134	143
Satış Danışmanı	54	55	109
Garson (Servis Elemanı)	25	57	82
Büro Memuru (Genel)	45	29	74

Kaynak: İŞKUR

Edirne İlinde, 701 kişi işe yerleştirmeyle Makineci (Dikiş) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 20,3' ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Makineci (Dikiş), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Temizlik Görevlisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi ve Güvenlik Görevlisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	59	693	371	1.064
2011	40	463	386	849
2012	60	863	460	1.323
2013	26	423	168	591
2014	37	540	213	753
2015	88	1.266	412	1.678
2016	46	663	125	788

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2015 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 88 kursa bin 266 kadın kursiyer, 412 erkek kursiyer katılarak toplam bin 678 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 46 mesleki eğitim kursuna 788 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 663' i kadın, 125'i erkeklerden oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması, büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde, kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde, mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak, işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 85' i kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde, kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Düz Dikiş Makineci	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Düz Dikiş Makineci
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Meyve Ve Sebze Yetiştiricisi (Sera)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi	Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi	Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Sepet Örücü	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı
Sepet Örücü	Ahşap Kalıpçı	Sepet Örücü
Turistik Ve Hediyelik Eşya Yapımcısı (İpek Kozası)	Mis Sabun Üretim İşçisi	Meyve Ve Sebze Yetiştiricisi (Sera)
Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı	Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı	Turistik Ve Hediyelik Eşya Yapımcısı (İpek Kozası)

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Düz Dikiş Makineci, Müşteri Hizmetleri Görevlisi Asistanı ve Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda da en fazla bu mesleklerde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi Asistanı, Meyve ve Sebze Yetiştiricisi ile Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Bazı mesleklerin geleneksel mesleklere dahil olduğu görülmektedir. Kurumumuzun Aktif İşgücü Programları politikaları çerçevesinde, kaybolmaya yüz tutmuş bazı geleneksel mesleklerin yeniden etkin hale getirilerek yaşatılması için uyguladığı politikadır.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	17	2	28	30
2012	35	102	53	155
2013	101	342	153	495
2014	59	235	71	306
2015	223	453	254	707
2016	470	651	547	1.198

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı Eğitim Programının temel gayesi, mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere, mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise, nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere, işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek

kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2014 yılından itibaren İşbaşı Eğitim Programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2011 yılına göre 28 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında 470 program düzenlenmiş olup, toplam bin 198 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 54,3' ü kadınlardan yüzde 45,7' si erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan İşbaşı Eğitim Programından 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 69,4 oranında daha fazla kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Makineci (Dikiş)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Makineci (Dikiş)
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Konfeksiyon İşçisi	Satış Danışmanı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı
Büro Memuru (Genel)	Makineci (Dikiş)	Konfeksiyon İşçisi
Satış Danışmanı	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Satış Elemanı (Perakende)	Konfeksiyon İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Ön Muhasebeci	Tekstil Terbiye İşçisi (Boya)	Garson (Servis Elemanı)
Düz Dikiş Makineci	Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci
Bayan Kuaförü	Ön Muhasebeci	Tekstil Terbiye İşçisi (Boya)

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Makineci (Dikiş), Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve İplik Eğirme Operatörü (Ring, Vater, Vargel) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Makineci (Dikiş), Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Konfeksiyon İşçisi mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla İplik Eğirme Operatörü (Ring, Vater, Vargel), Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Satış Danışmanı mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2014-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	6	87	68	155
2015	7	93	82	175
2016	12	149	130	279

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde, işsizlere kendi işini kurma imkânı sunarak, hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 12 Girişimcilik Eğitim Programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen Girişimcilik Eğitim Programı, 2015 yılına göre yüzde 85, 7 oranında artış göstermiştir. Programa 149' u kadın, 130' u erkek olmak üzere toplam 279 kişi katılmıştır. Yıllar itibari ile değerlendirdiğimizde kadın katılımcıların sayısı erkeklere göre daha fazladır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	38	24	171	195
2011	27	35	185	220
2012	75	185	536	721
2013	49	248	363	611
2014	56	463	459	922
2015	88	1.223	1.079	2.302
2016	35	354	246	600

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde, toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla, özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma, alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek, işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Edirne İlinde 2015 yılında Toplum Yararına Programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 35 kurs açılmış olup, bu programlara 354' i kadın, 246' sı erkek olmak üzere toplamda 600 kişi katılmıştır. Toplum Yararına Programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde, uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	1.651	1.376
2011	1.887	1.405
2012	2.336	1.540
2013	3.322	2.010
2014	3.645	2.073
2015	4.066	2.363
2016	6.412	3.802

Kaynak: İŞKUR

Edirne İlinde 2016 yılında toplam 6 bin 412 kişi İşsizlik Ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 3 bin 802' si İşsizlik Ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik Ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik Ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında, 2015 yılına göre yüzde 57,7 oranında artmıştır. İşsizlik Ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında, 2015 yılına göre yüzde 60,9 oranında artış göstermiştir. İşsizlik Ödeneği alma şartları işsizlerin en az 600 gün prim gün sayısı olması, son dört ay kesintisiz çalışması ve işten çıkış kodunun uygunluğu kriterlerinden oluşmaktadır. Dolayısıyla Tablo 11' deki verilen başvuran sayısını, hak eden sayısına göre oranladığımızda, yıllar itibariyle negatif yönlü bir değişim olduğu görülmektedir. Bunun sebebi; uzun süreli istihdam sağlanamaması ya da çalışanların kendi istekleri ile işten ayrılmalarıdır. Aslında prim gün sayısı yeterli olan kişilerin kendi isteği ile işi bırakması sık karşılaşılan bir durum değildir. Dolayısıyla İşsizlik Ödeneğine başvurup hak edemeyen kişi sayısındaki bu artışın temel nedeni, uzun süreli istihdam sağlanamamasıdır.

Tablo 12' de ise İşsizlik Ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik Ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada, Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hak Eden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	490
Makineci (Dikiş)	227
Konfeksiyon İşçisi	189
Satış Danışmanı	182
Temizlik Görevlisi	168
Şoför-Yük Taşıma	107
Büro Memuru (Genel)	81
Ön Muhasebeci	71
Garson (Servis Elemanı)	69
Madenci (Genel)	66

Kaynak: İŞKUR

Edirne İli için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği, İşsizlik Ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 490 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam, İşsizlik Ödeneğini almaya hak edenlerin toplamının yüzde 12,9' unu oluşturmaktadır. İkinci sırada ise 227 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu meslekleri ise; Konfeksiyon işçisi, Satış Danışmanı, Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yoluyla, işleyişi daha etkin sağlamak adına, işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında, işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen, hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik, azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da, gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için, işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen, ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi, işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen, söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane Halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları, bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda, işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar, 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de, İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel İşyeri Bilgileri
- Mevcut İstihdam Bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık İş (Meslek, Talep Edilen Eğitim Ve Beceri Düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde Güçlük Çekilen Meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 Tarihleri İtibariyle Artış/Azalış Olacağı Düşünülen Mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Edirne İlinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile Part-Time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Edirne İlinde 265 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 13 bin 500 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Edirne İlinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13' te Edirne İlinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	88
İmalat	51
İnşaat	46
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	23
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	14
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	14
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	8
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8
Eğitim	5
Ulaştırma Ve Depolama	5
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	1
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	1
Bilgi Ve İletişim	1
Genel Toplam	**265**

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde Toptan Ve Perakende Ticaret sektörü, sektörel dağılımda ilk sırada görülmektedir. Edirne İlindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 33,2' si bu sektörde yer almaktadır. Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 19'dur. Bu durumda Edirne İlinde Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin, Edirne İlindeki toplam işyerleri içindeki ağırlığı; Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Edirne İlinde Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründen sonra en fazla İmalat sektöründeki işyerleri faaliyet göstermektedir. İmalat sektörünün Türkiye ortalaması yüzde 30 iken, araştırma kapsamında Edirne İlinde ziyaret edilen 265 işyerinin 51' i yani yüzde 19,2' si İmalat sektörde bulunmaktadır. Kısacası İmalat sektöründe Edirne İli Türkiye ortalamasının altındadır.

Edirne İlinde en az işyeri ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Bilgi ve İletişim sektöründe bulunmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Edirne İli düzeyinde sadece 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz

önünde bulundurulmalıdır. İşyerlerinin sektörel dağılımına baktığımıza ilk altı sırada yer alan sektörlerin, toplam sektörler içindeki payının yüzde 89 olduğu görülmektedir.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

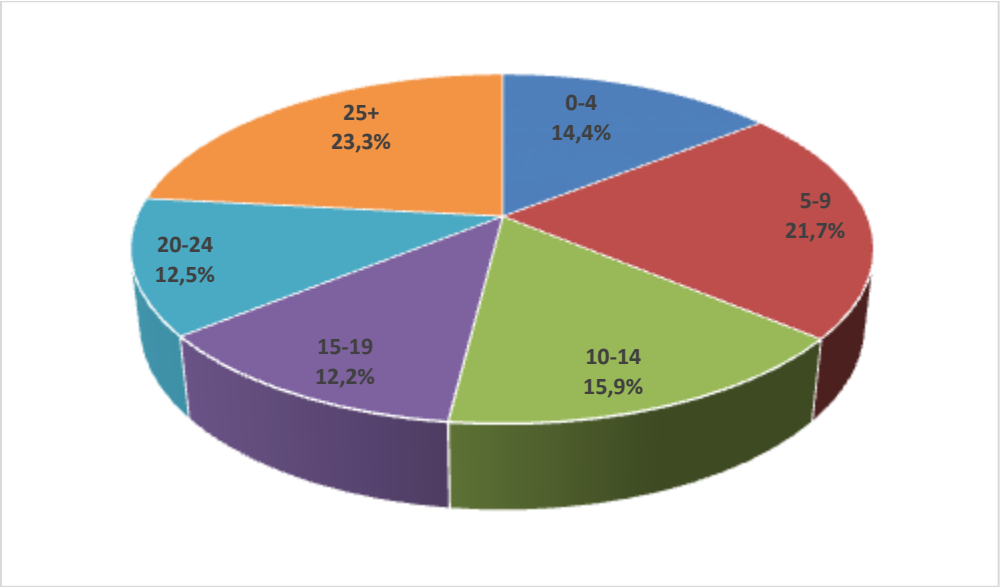

Kaynak: İPA 2017

Şekil 5' te görüldüğü üzere, Edirne İlinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin, yüzde 23,3' ü 25 yaşın üstündeki işyerlerinden oluşmaktadır. Bunun yanı sıra, Edirne İlinde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 35,8' inin 20 yaş üzerinde olması, işgücü piyasasının yapısını ortaya çıkarmaktadır. Zaman kapsamında, daha yaşlı olan işyerlerinin işgücü piyasasına her zaman daha faydalı olduğu gözlenmektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

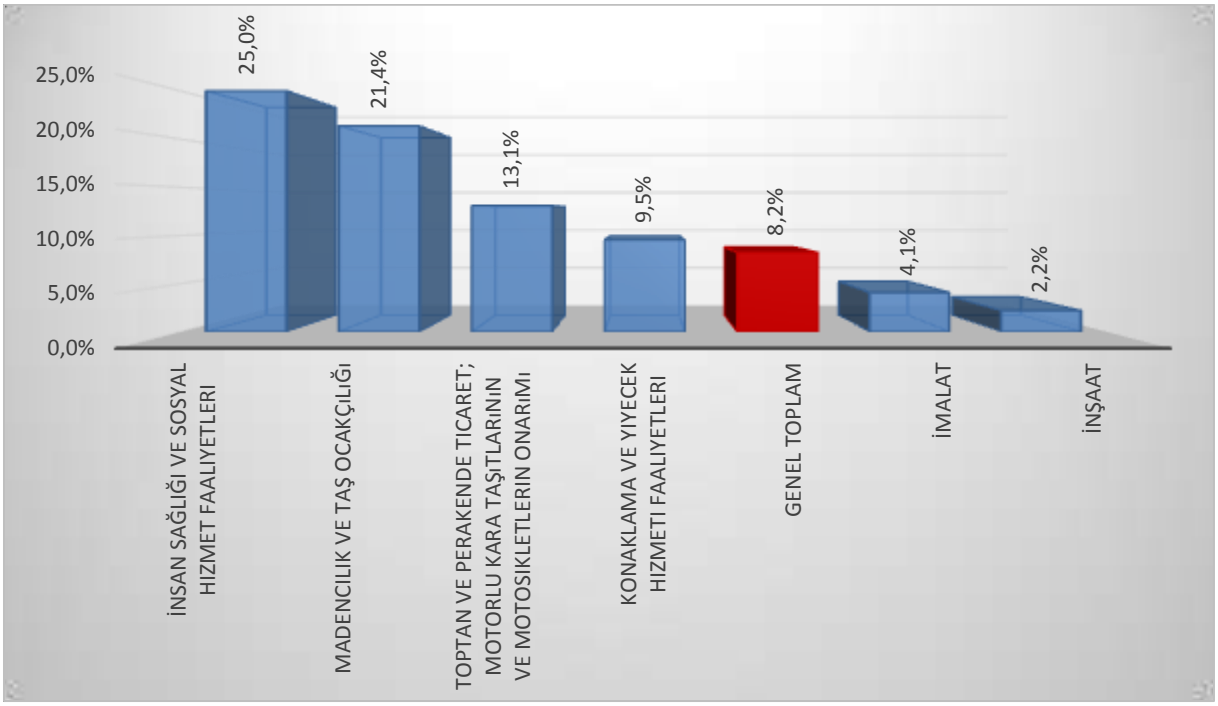

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 25' inde Part-Time çalışan bulunmaktadır. Edirne İli genelinde bu oran yüzde 8,2 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü, Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 36 ile birinci sırada yer almıştır. Edirne İlinde ikinci sırada Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü yer almıştır. Bu sektörde, işyerlerinin yüzde 21,4' ünde Part-Time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 13,1 ile Toptan Perakende ve Ticaret sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde Part-Time çalışan olmasının sebebi, bu alanların Part-Time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü, Part-Time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, Part-Time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-Time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler, gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı, kadınları Part-Time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Grafik 7'de Part-Time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

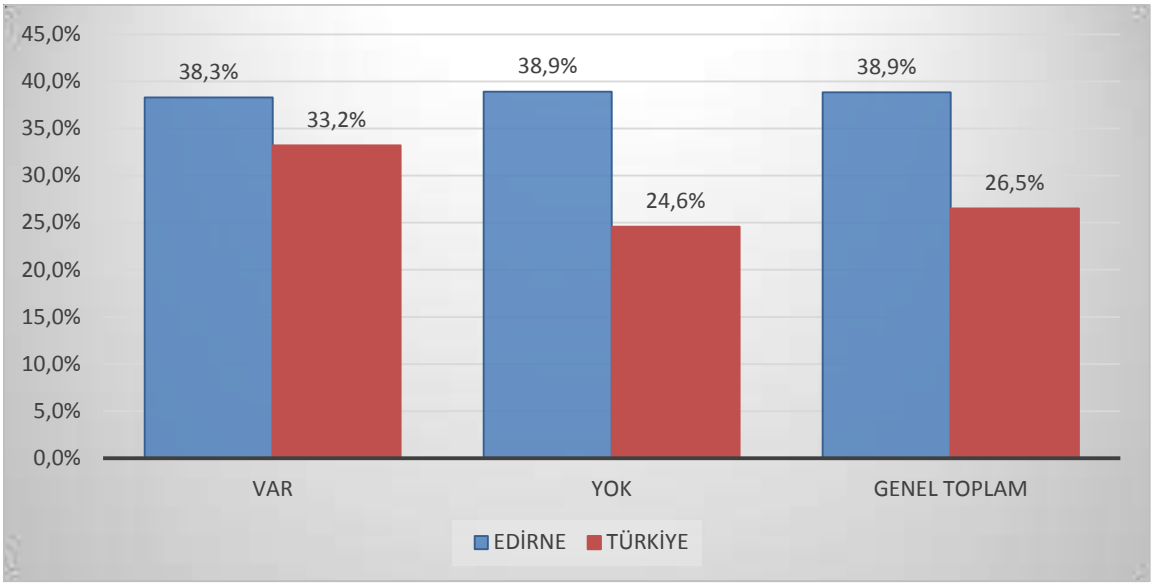

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde, 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5' ini kadınlar oluşturmaktayken Edirne İlinde bu oran yüzde 38,3 olarak gerçekleşmiştir. Part-Time çalışma yapma durumlarına göre Edirne İli verileri incelendiğinde ise, bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 38,3 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 38,9 olarak tespit edilmiştir.

Edirne İli Part-Time çalışma olan ve olmayan işyerlerine göre bakıldığında, kadın çalışan sayısı her iki durumda da ülke genelinden fazladır. Edirne İlinde Part-Time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

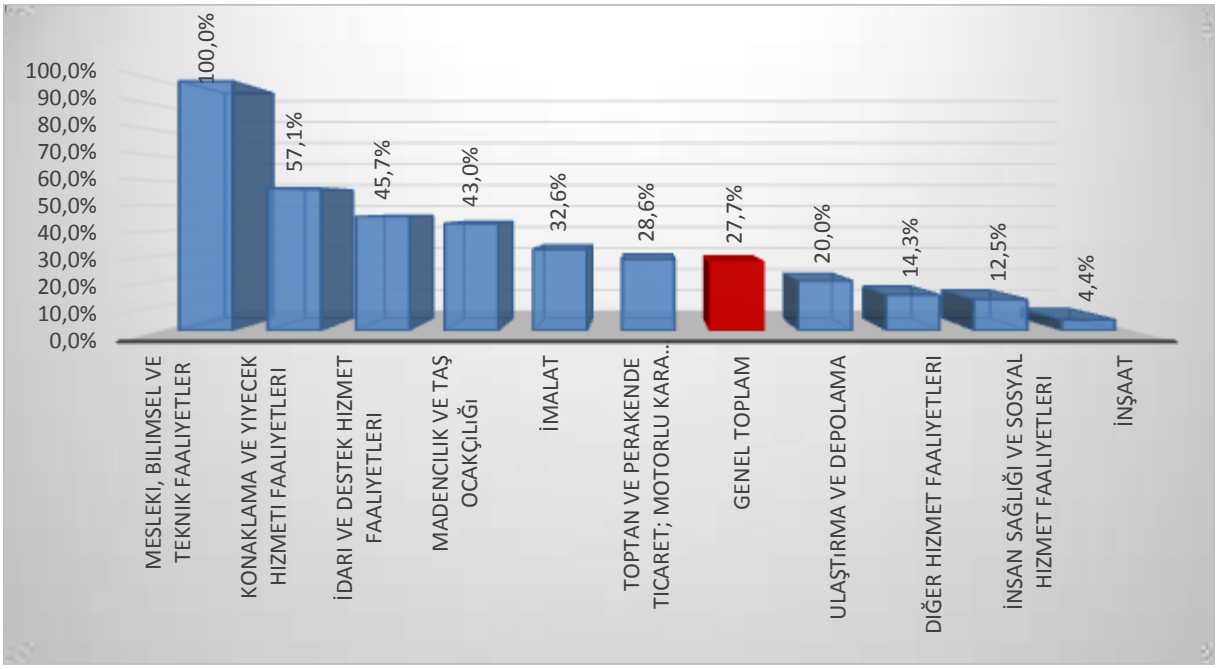

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde, işyerlerinin yüzde 27,7' sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için, Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Edirne İlinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 100' ünde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da, bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni, işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

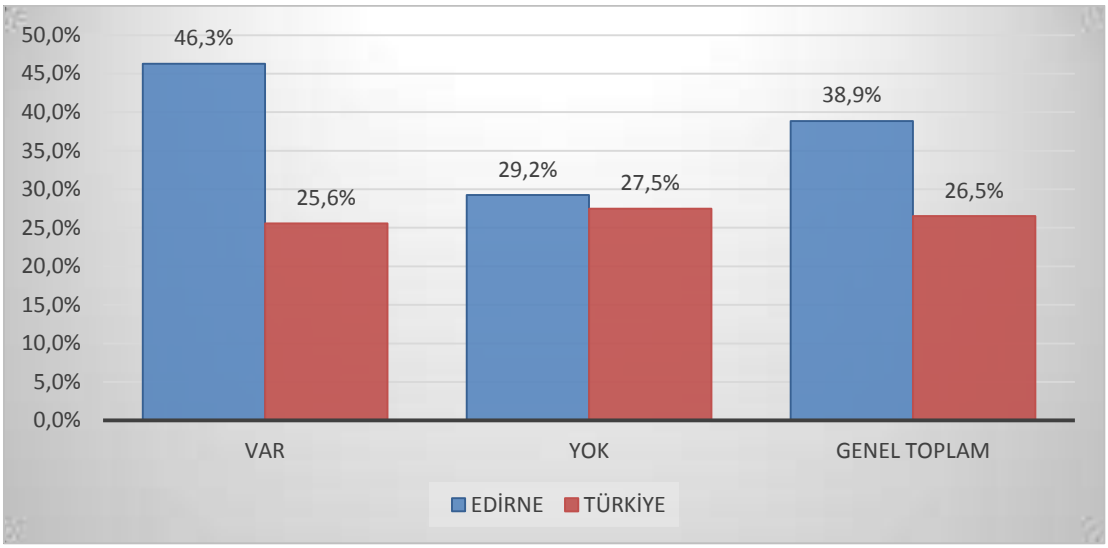

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde, özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde, erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumuna göre Edirne ortalamasını incelediğimizde, yüzde 38,9 ile Türkiye genelinin üzerinde olduğu görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadınların çalışma oranı yüzde 46,3 iken, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde kadınların çalışma oranı yüzde 29,2' dir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Edirne İlinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

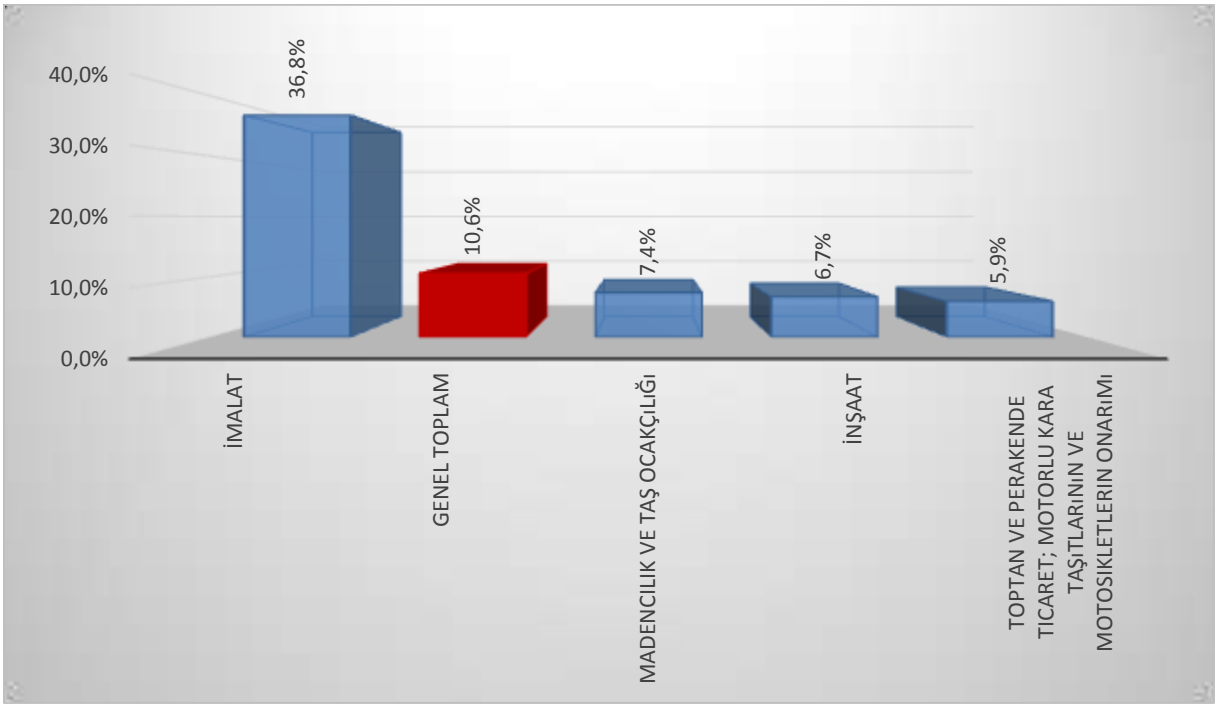

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İlk sırada yer alan İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 36,8'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 7,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1' i ihracat yapmakta, yüzde 55,2 ile İmalat ve yüzde 30,3 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Edirne İlinde yoğun olarak Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer alan işverenler olmasına rağmen, ihracat yapan işyeri oranı yüzde 5,9 ile son sırada yer almaktadır. İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken, ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 36,8' i ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise, ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

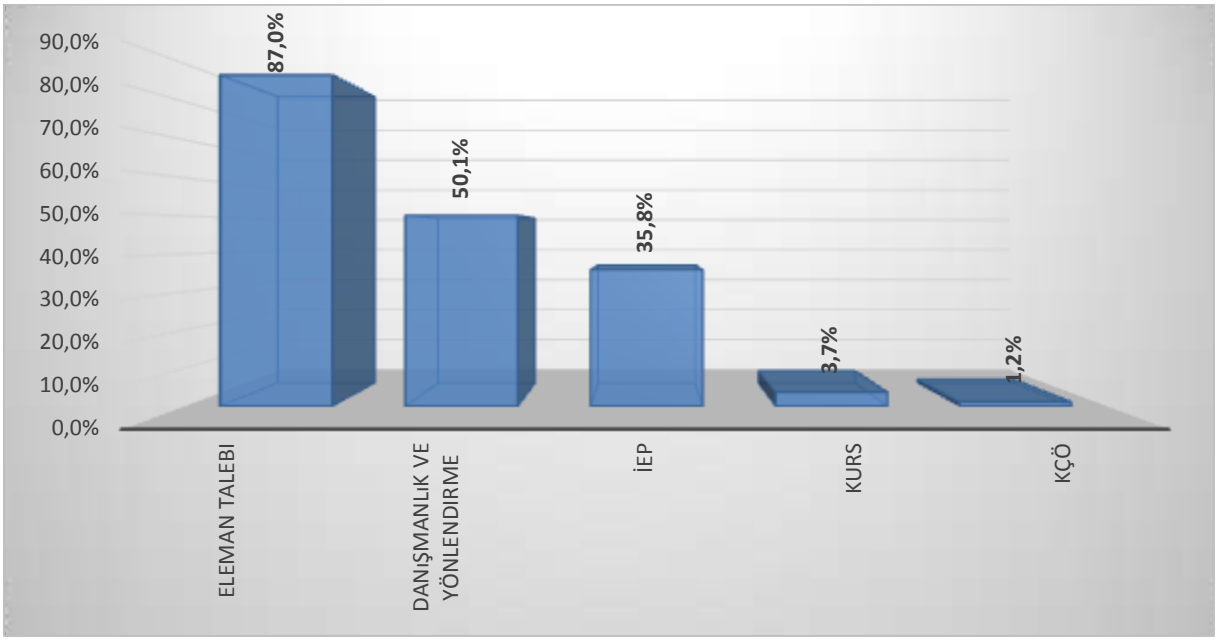

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 62,8' i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Edirne İli için Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise, en çok Eleman Talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 87'si Eleman Talebinden yararlanırken yüzde 50,1'i Danışma Ve Yönlendirme alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

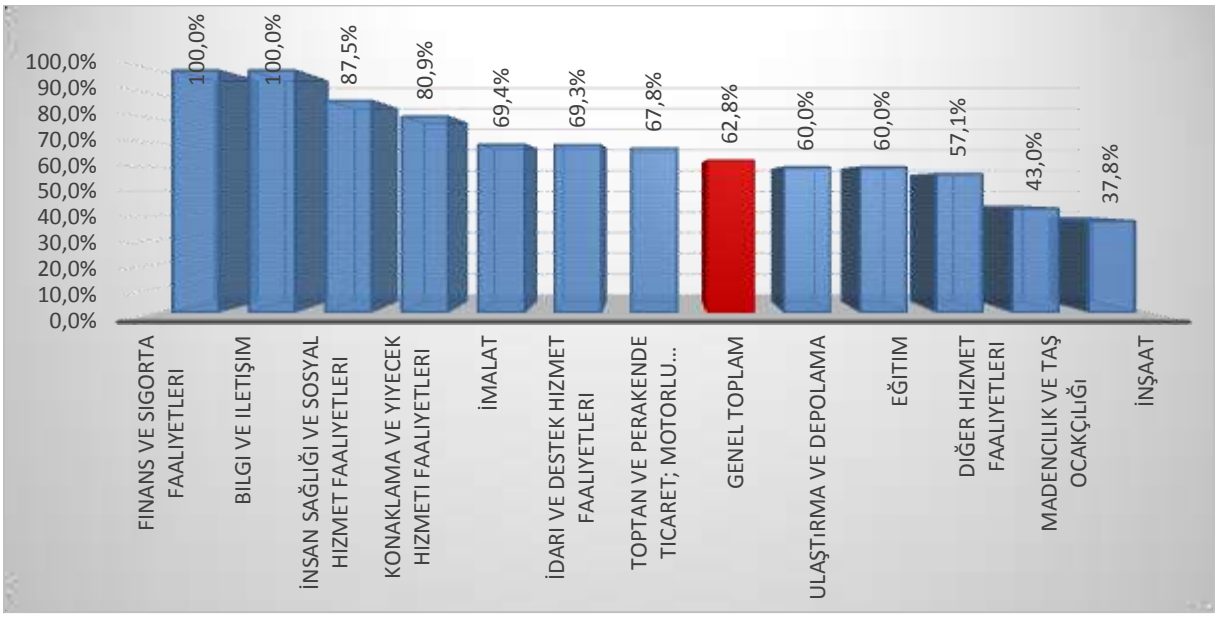

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Edirne İlinde Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Bilgi ve İletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamı, İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Bu sektörlerde 20+ çalışanı olan işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. İmalat sektöründe ise bu oran, il geneli olan yüzde 62,8' in üstünde yer alarak, yüzde 69,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörlerinde bu oran sırası ile yüzde 67,8 ve yüzde 37,8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	56,1%	91,2%	40,4%	-	-
İmalat	67,7%	97,1%	38,3%	-	14,7%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	35,2%	100,0%	17,5%	-	-
İnşaat	70,6%	64,7%	46,9%	-	-
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-	89,0%	33,4%	-	-
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	-	85,7%	28,6%	14,3%	-
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	83,4%	50,3%	-	-	16,6%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-	50,0%	50,0%	-	-
Ulaştırma Ve Depolama	66,7%	100,0%	-	33,3%	-
Eğitim	-	66,7%	66,7%	-	-
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	-	100,0%	-	-	-
Bilgi Ve İletişim	-	-	100,0%	-	-
Genel Toplam	**50,1%**	**87,0%**	**35,8%**	**1,2%**	**3,7%**

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde en çok, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise, yukarıdaki verilen Tablo 14' te yer almaktadır. Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerindeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 100'ü Eleman Talebinden hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması, oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işyerleri İŞKUR'un sadece İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanmıştır.

İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetini en fazla alan, yüzde 83,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörüdür. Bu oran İnşaat sektöründe yüzde 70,6 ve İmalat sektöründe ise yüzde 67,7 olarak gerçekleşmiştir. İşyeri ağırlığını yoğun olarak elinde tutan bu üç sektör, İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Kısa Çalışma Ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran Ulaştırma ve Depolama ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri işverenleri, İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Edirne İlinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla bu sektörlerdeki işyerlerinin İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Şekil 13' de ise işyerlerinin Vardiyalı Çalışma, Part-Time Çalışma ve İhracat Yapma durumlarına göre, işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Edirne İli ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

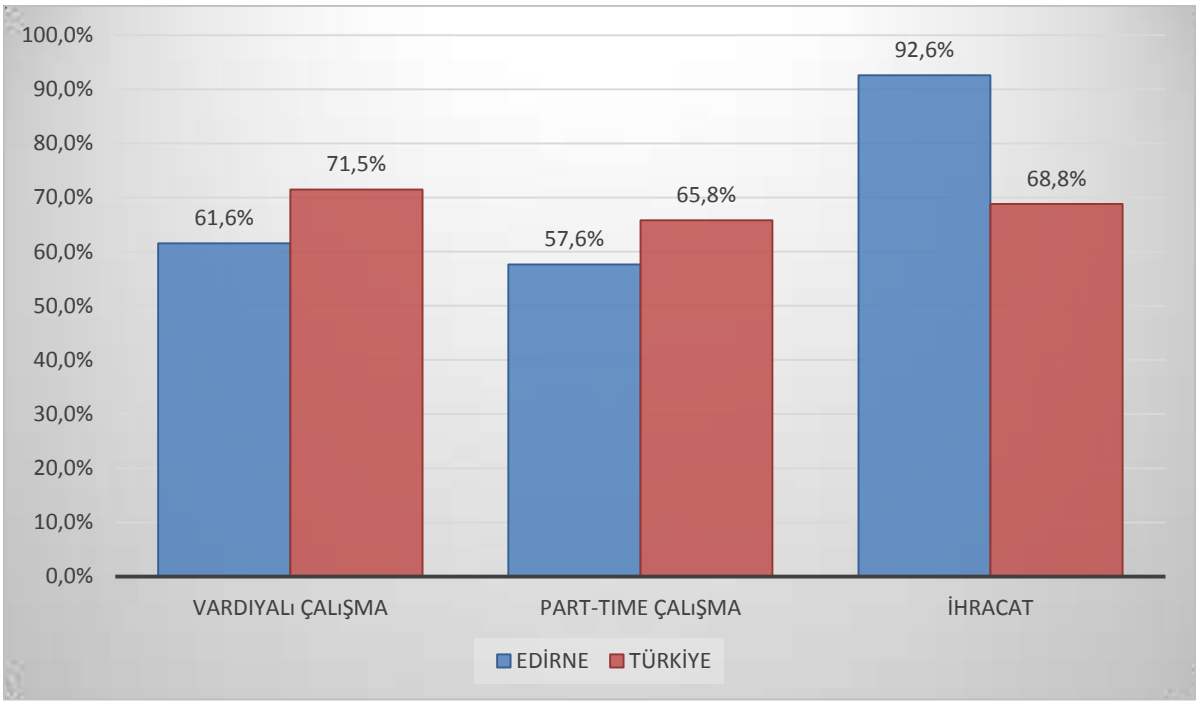

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Edirne İlinde ise bu oran yüzde 61,6 ile Türkiye ortalamasının oldukça altında gerçekleşmiştir. Edirne İlindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 27,7' si vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Edirne İlinde işyerlerinin yüzde 10,6' sı ihracat yaparken, bu işyerlerinin yüzde 92,6' sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin üstündedir.

Edirne İlinde Part-Time çalışma yapılan işyerlerinin yüzde 57,6'sı İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Edirne İlinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Edirne İlinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 13 bin 500 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise çalışanların; 5 bin 245' i kadınlardan, 8 bin 255' i ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	3.536	3.036	6.573
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	588	1.923	2.511
İnşaat	169	1.200	1.369
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	32	633	665
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	291	346	638
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	339	201	540
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	157	333	490
Ulaştırma Ve Depolama	23	404	427
Eğitim	67	44	111
Diğer Hizmet Faaliyetleri	23	72	94
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	3	28	31
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	7	23	30
Bilgi Ve İletişim	9	11	20
Genel Toplam	**5.245**	**8.255**	**13.500**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Edirne İlinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Edirne İli için önemi, bu verilerden de anlaşılmaktadır. Kadınlarda yüzde 67,4 oranında, erkeklerde ise yüzde 36,8 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 48,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca Edirne İli işgücü piyasasının öncü sektörleri İmalat, Toptan Perakende ve Ticaret ile İnşaat sektörleridir. Bu üç sektörde çalışanların sayısının toplam çalışanların içinde payı yüzde 77,4'tür.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

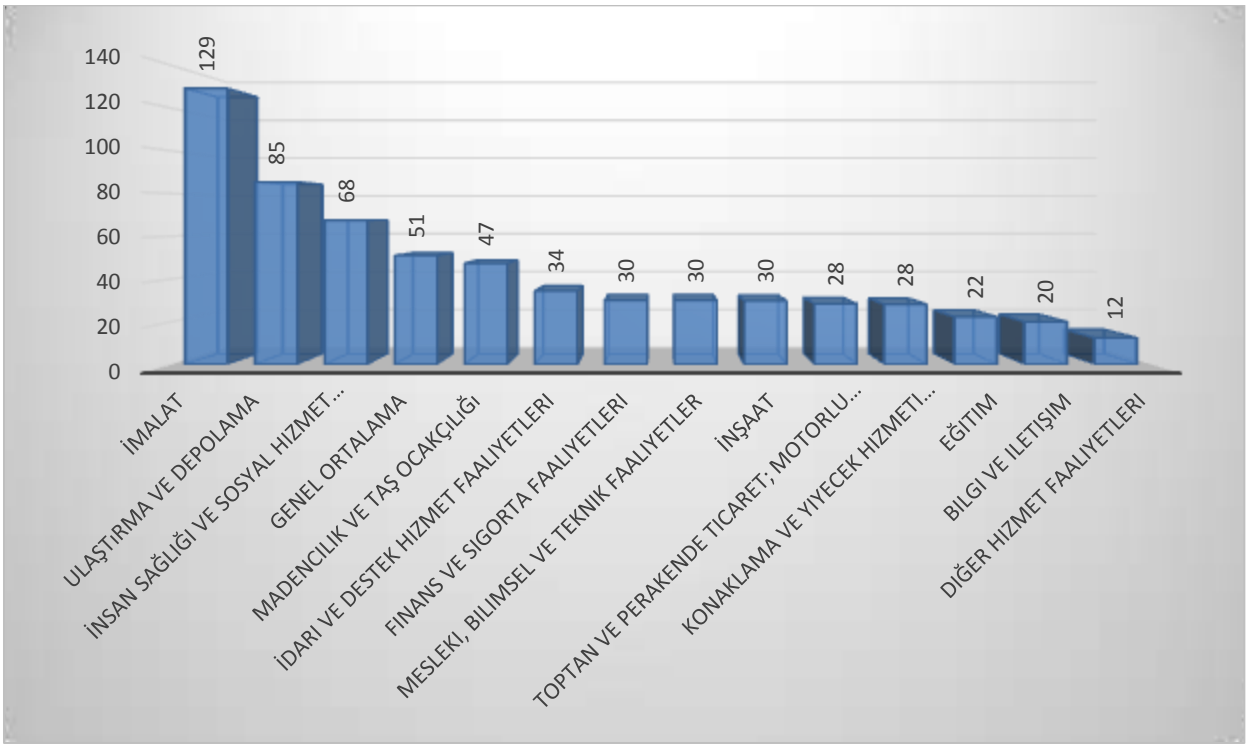

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki gösterilen Şekil 14' te; Edirne İlinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları yer almaktadır. İl geneline bakıldığında, her işyerinde ortalama olarak 51 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde 129; ikinci sırada bulunan Ulaştırma ve Depolama sektöründe 85 kişi ve üçüncü sırada bulunan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe 68 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da Tablo 16' daki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2.539	2.870	5.409
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	651	1.422	2.073
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	616	1.182	1.798
Hizmet Ve Satış Elemanları	408	1.001	1.409
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	153	741	894
Profesyonel Meslek Mensupları	457	395	852
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	383	428	811
Yöneticiler	39	192	230
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	24	24
Genel Toplam	**5.245**	**8.255**	**13.500**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 40' ı, erkek çalışanların yüzde 34,8' i ve kadın çalışanların yüzde 48,4'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almakta ve yüzde 15,3 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Edirne İlinde Profesyonel Meslek Mensupları grubunda çalışanların yüzde 53,6' sı kadın çalışanlardan oluşmaktadır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda ise çalışanların yüzde 47,2' sini kadınlar oluşturmaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanları olmuştur. Edirne İlinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	464	581	1.044
5-9	873	1.572	2.445
10-14	406	902	1.308
15-19	185	751	936
20-24	2.310	1.149	3.460
25+	1.008	3.299	4.307
Genel Toplam	**5.245**	**8.255**	**13.500**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17' de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı ile çalışan sayısı arasında doğru orantılı bir ilişkinin olmamasıdır. En fazla çalışanı olan yaş grubu yüzde 31,9 ile 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren yaş grubudur. İkinci sırada yüzde 25,6 ile 20-24 arası yaş grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerleri bulunmaktadır.

Kadın çalışanların yüzde 44' ü işyeri yaşı 20-24 yaş arası olan işyerlerinde çalışmaktadır. Kadın çalışanlarda ikinci sırada yüzde 19,2 ile 25 yaş ve üzeri işyerleri yer almaktadır. Erkek çalışanların dağılımını incelediğimizde ise, yüzde 40 ile ilk sırada 25 yaş ve üzeri işyerleri yer almaktadır. Erkek çalışanlarda ikinci sırada ise yüzde 19 ile 5-9 yaş arası işyerleri yer almaktadır.

İstihdamda bulunanların büyük bir çoğunluğu yaşlı işyerlerinde çalışmaktadır. Çalışanların yarısından fazlası 20 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde istihdam edilmektedir.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Beden İşçisi (Genel)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Makineci (Dikiş)	Şoför-Yük Taşıma
Temizlik Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Beden İşçisi (Genel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Şoför-Yük Taşıma	Kesimhane İşçisi	Madenci (Genel)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Muhasebeci	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Konfeksiyon İşçisi	İplik Temizleme İşçisi	Ütücü
Madenci (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)
Satış Danışmanı	Satış Danışmanı	Güvenlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18' Edirne İlinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk beş mesleğin kadın-erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında farklı olması, toplam çalışanlar içinde erkek ve kadın çalışanların birbirine yakın ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Toplam çalışanlarda ve kadın çalışanlarda ilk sırada Dikiş Makinesi Operatörü yer alırken, erkek çalışanlarda ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. Toplamda ilk sırada Dikiş Makinesi Operatörü mesleğinin yer almasının ve ilk on meslekte toplam dört mesleğin benzer olmasının nedeni; İmalat sektörü ve bu sektördeki tekstil işyerlerinin ağırlıklı olmasındandır. Kadınların en fazla çalıştığı ilk on mesleğe baktığımızda, altı mesleğin İmalat sektöründedir ve bu sektördeki tekstil işyerleri ağırlıklıdır.

2017 yılında araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde mesleklere göre çalışanların sıralamasına yukarıda değinilmiştir. İşgücü piyasası araştırmaları kapsamında son beş yılın verilerini incelediğimizde en fazla çalışanı olan ilk on mesleğin, büyük oranda benzerlik gösterdiği görülmektedir. Makineci (Dikiş), İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Konfeksiyon İşçisi ve Satış Danışmanı meslekleri, son beş yılda en fazla çalışanı olan meslekler sıralamasında ilk sıralarda yer almaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

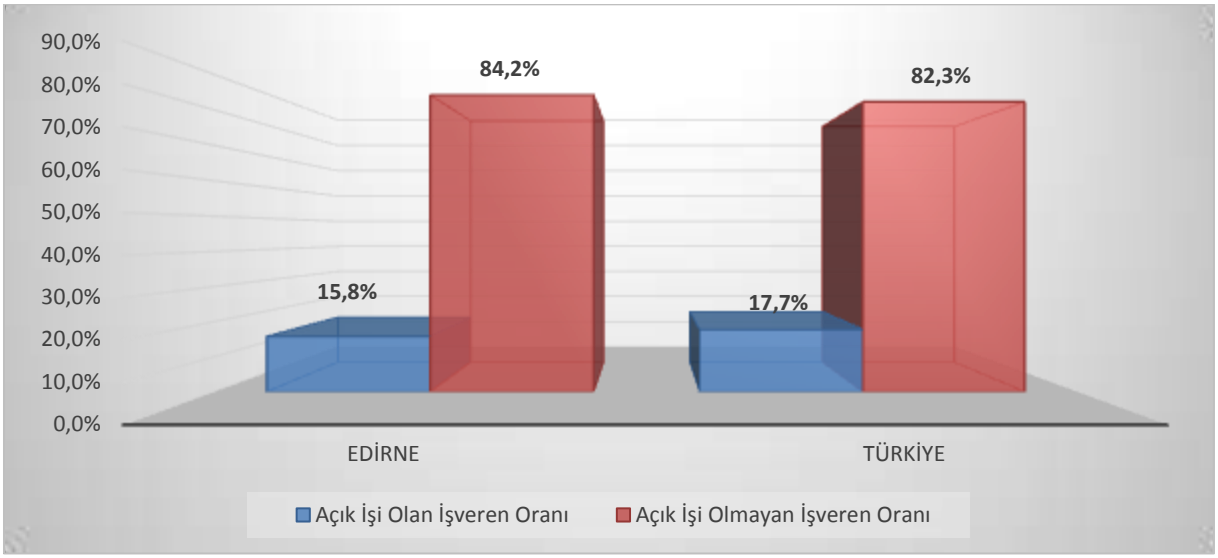

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 15,8' inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup, Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Edirne İlinde 42 işyerinde 255 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları Tablo 19' da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	172
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	44
İnşaat	20
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	17
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**255**

Kaynak: İPA 2017

Edirne İli İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 255 kişilik açık işin yüzde 67,5' ine tekabül eden 172 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının olduğu diğer sektörler ise; Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Edirne İli İşgücü Piyasası Araştırmaları kapsamında 2016 ve 2017 yılları sektörlere göre açık iş sayılarının dağılımını kıyasladığımızda; 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 19,7' lik bir artış görülmektedir. Bu artışta ilk iki sırada yer alan İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinin çok fazla etkisi olmamakla birlikte, özellikle İnşaat ve Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerindeki artış dikkat çekmektedir. 2016 yılında İnşaat sektörünün toplam açık işler içindeki payı yüzde 1 iken, 2017 yılında yüzde 7,8' e çıkmıştır. Yine Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörünün 2016 yılında toplam açık işler içindeki payı yüzde 4,7 iken, 2017 yılında yüzde 6,6' ya çıkmıştır.

Tablo 20' de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili, sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2,6%	32,7%
İmalat	2,6%	18,9%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	1,7%	16,7%
İnşaat	1,4%	14,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1,1%	11,2%
Genel Toplam	**1,9%**	**15,8%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20' den de görüleceği üzere Edirne İlinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Edirne İlindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektörler ise yüzde 2,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve İmalat sektörleri olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 32,7' sinde açık iş bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe yaklaşık olarak her 3 işyerinin 1' inde açık iş vardır denilebilir. İmalat sektöründe yüzde 18,9 ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 16,7 oranında açık iş verme oranı yer almaktadır.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

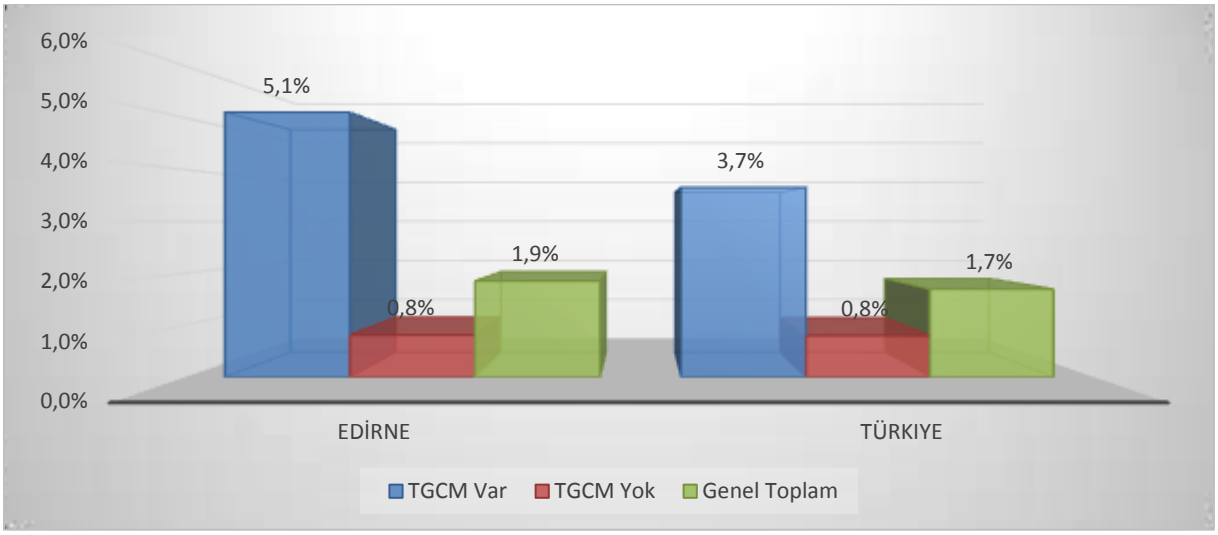

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 5,1; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,8 olarak gerçekleşmiştir. Edirne İlinin bu oranları Türkiye ortalamasının üstünde yer almaktadır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi, bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

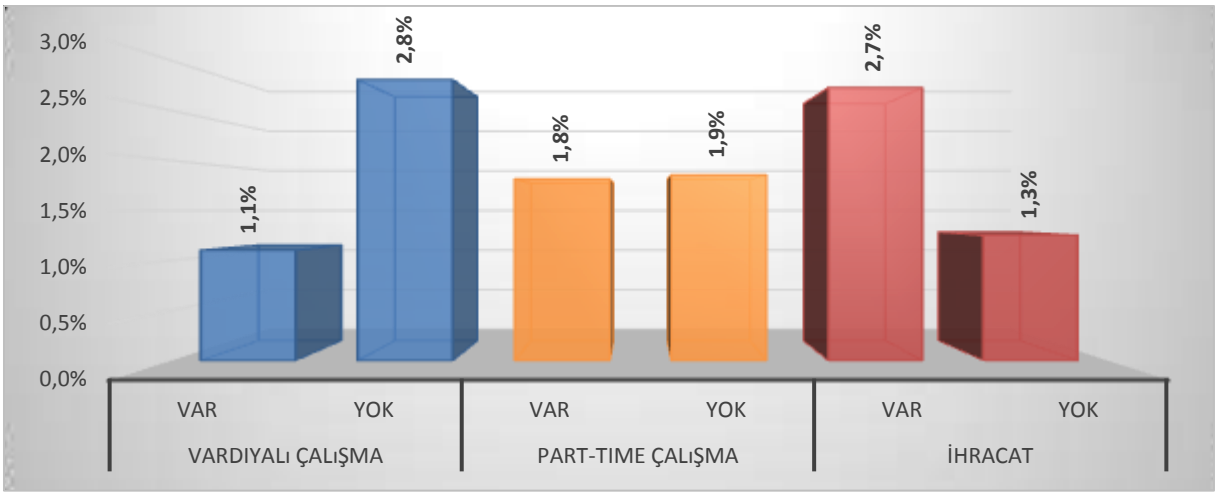

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,1, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,8 olarak tespit edilmiştir. Part-Time Çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,8, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,9'dur. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 2,7, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,3 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin Vardiyalı Çalışma ve Part-Time Çalışma yapması açık iş oranını azaltırken, İhracat yapması açık iş oranını arttırmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

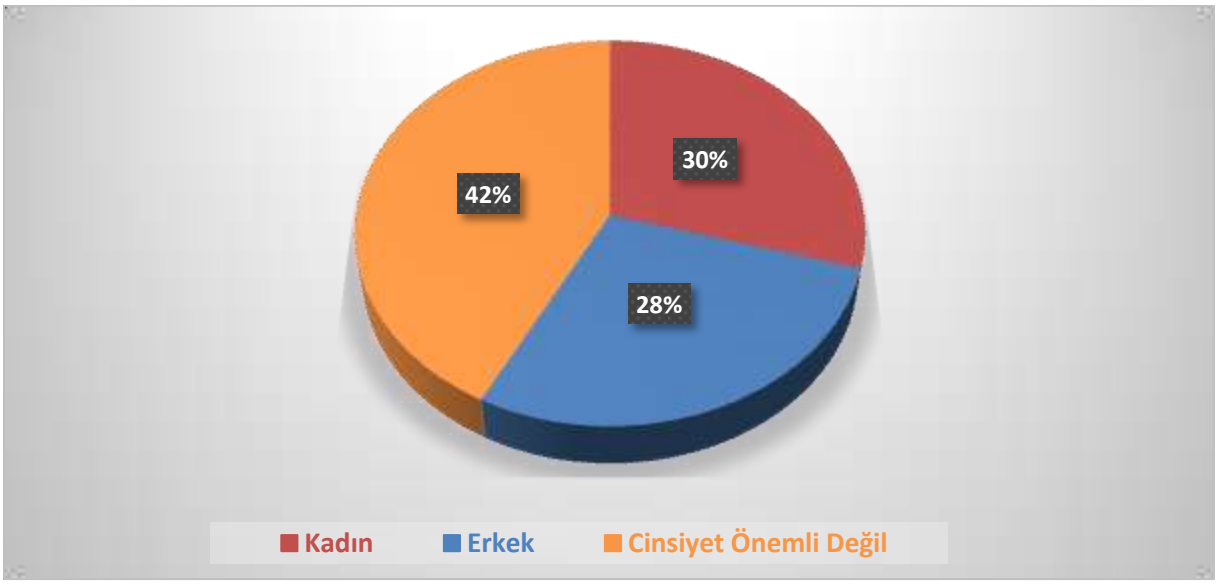

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki Şekil 18' de; Edirne İlinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 30' unda işverenlerin kadın işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi, erkek işgücü istihdam etmeye göre daha yüksektir. İşverenler açık işlerinde yüzde 42' i oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

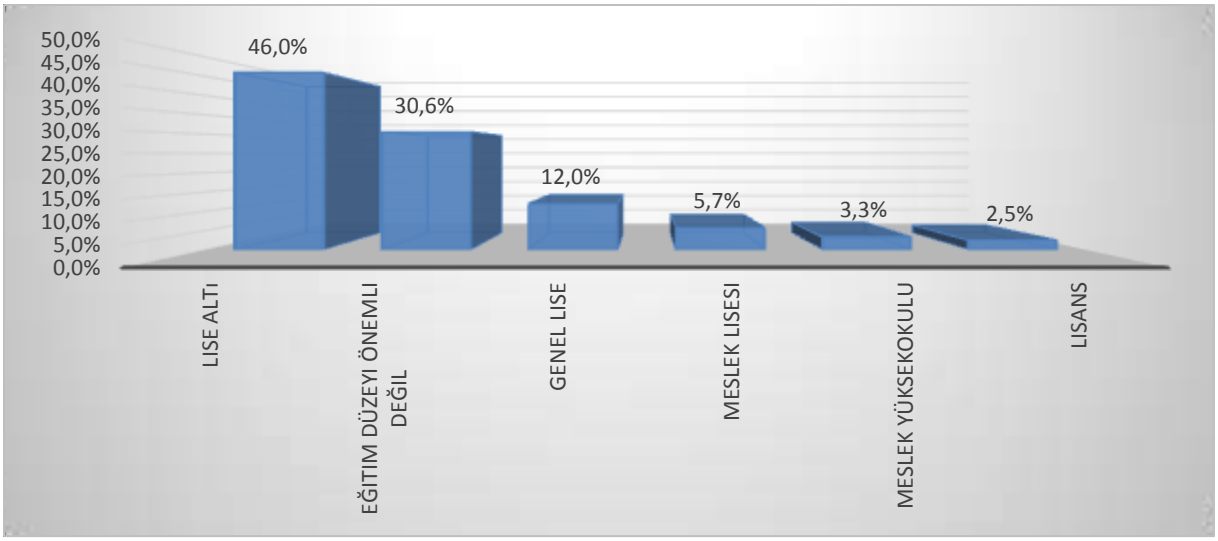

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Edirne İlindeki açık işlerin yüzde 46' sında işverenler Lise Altı eğitim düzeyini talep etmişlerdir. İkinci sırada ise yüzde 30,6 ile herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. Üçüncü sırada bulunan eğitim düzeyi ise Genel Lise seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 2,5 ile Lisans mezunlarıdır. Eğitim seviyesi yükseldikçe işverenlerin talepleri azalmaktadır. Bir diğer ifadeyle; Lise Üstü ya da üniversite mezunu işgücünün, eğitim seviyesi nispeten düşük olan açık işlere başvuru yapması, işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı, ortalama ya da daha yüksek eğitime sahip olanların, bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmaktadır.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

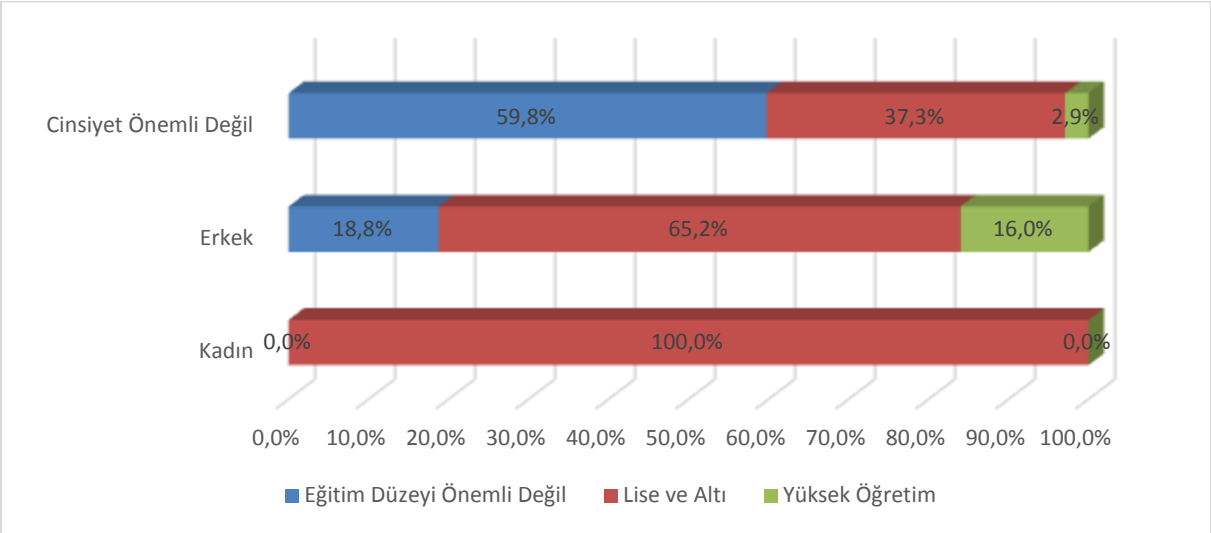

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20' de görüleceği üzere Lise ve Altı eğitim seviyesi genel olarak ağırlıkla talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınların yüzde 100'ünde lise Ve Altı seviyesi işgücü talep edilmiştir. Ayrıca erkeklerde talep edilen açık işlerde Yüksek Öğretim eğitim seviyesinin istenmesi dikkat çekmektedir. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde Eğitim Düzeyi Önemli Değil isteğidir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi, sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken, bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir.

Tablo 21' de Edirne İlinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	42,2%	54,2%	3,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	9,5%	85,8%	4,7%
İnşaat	5,3%	68,1%	26,6%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**30,6%**	**63,6%**	**5,8%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için Yüksek Öğretim seviyesinde talep verilen 4 sektör bulunmaktadır. Bu sektörler incelendiğinde yüzde 100 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri dikkat çekmektedir. Tamamen Lise Ve Altı seviyesinde açık iş verilen sektör ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur.

İmalat sektöründeki açık işlerin yüzde 42,2 gibi bir oranında, herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da, aslında bu sektördeki açık işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle Lise Altı ya da üniversite mezunu işgücü de, işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların, bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise Toptan Perakende ve Ticaret sektörü olmuştur. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 85,8'inde işverenler Lise ve Altı seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 3,6'sında de Yüksek Öğretim seviyesi talep edilmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

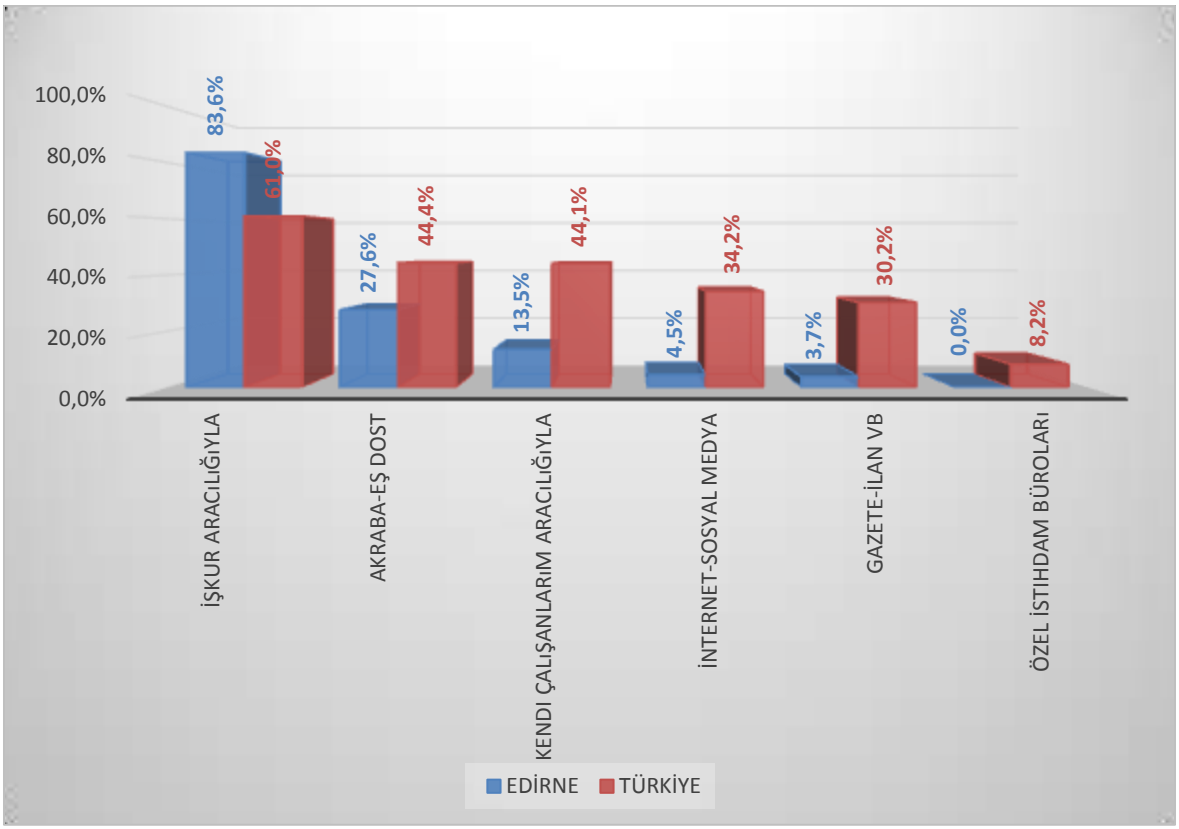

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için, hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan Aktif İşgücü Programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21' de Edirne İli ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Edirne İlinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 83,6' sı İŞKUR arama kanalı ile aranmaktadır. Türkiye genelinde ise yüzde 61 ile yine İŞKUR arama kanalı ilk sırada yer almaktadır.

Genel olarak Türkiye genelinde ve Edirne İlinde iş arama kanallarının sıralaması aynı olsa da; oransal anlamda farklılık göstermektedir. Özellikle Edirne İlinde İnternet-Sosyal Medya arama kanalının Türkiye ortalamasının çok altında olması, Çalışma ve İş Kurumu Edirne İl Müdürlüğü olarak bu arama kanalı üzerinde çalışma yapılması gereğini ortaya çıkarmıştır.

Benzer şekilde Edirne İlinde Gazate-İlan Vb arama kanalının kullanımı da Türkiye ortalamasına göre oldukça azdır. Özel İstihdam Büroları arama kanalı ise Edirne İlinde kullanılmamaktadır. Bunun sebebi de Edirne İlinde faaliyet gösteren Özel İstihdam Bürosu bulunmamasındandır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	94,6%	14,7%	8,1%	5,4%	4,0%
Lise Altı	84,0%	14,5%	15,1%	0,0%	2,7%
Genel Lise	93,1%	58,7%	16,9%	0,0%	10,3%
Meslek Lisesi	35,6%	100,0%	28,5%	35,6%	0,0%
Meslek Yüksekokulu	37,3%	75,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Lisans	66,8%	49,7%	16,5%	33,7%	0,0%
Genel Toplam	**83,6%**	**27,6%**	**13,5%**	**4,5%**	**3,7%**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 22' ye baktığımızda Edirne İlinde İŞKUR' un yüzde 83,6' lık pay ile en çok tercih edilen iş arama kanalı olduğunu görmekteyiz. Arama kanalı olarak İŞKUR' un tercih edildiği açık işlerde yüzde 94,6 ile Eğitim Düzeyi Önemli Değil tercihi ilk sırada yer almaktadır. Meslek Lisesi mezunlarının talep edildiği açık işlerde ilk sırada yüzde 100 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı yer almaktadır. Akraba-Eş Dost arama kanalının kullanıldığı açık işlerde yüzde 58,7 ile Genel Lise, yüzde 49,7 ile Lisans eğitim seviyeleri dikkat çekmektedir. Aynı zamanda İŞKUR arama kanalının kullanıldığı açık işlerde yüzde 66,8 Lisans eğitim seviyesi tercih edilmiştir. İnternet-Sosyal Medya arama kanalının kullanıldığı açık işlerde eğitim seviyesinin nispeten yüksek olduğunu görmekteyiz. Gazete-İlan Vb arama kanalında eğitim seviyesi arttıkça arama kanalının kullanılmadığı dikkat çekmektedir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

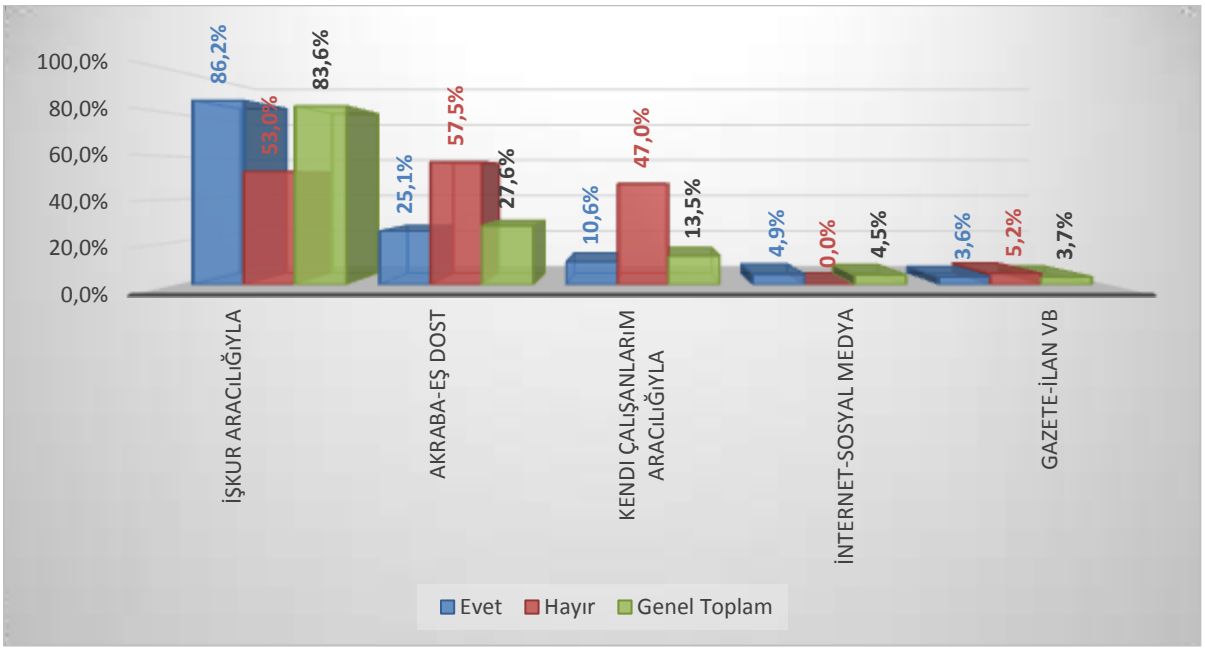

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 86,2 gibi önemli bir oranda İŞKUR kanalını kullanmakta olduğu, İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerlerinin ise yüzde 57,5 ile Akraba-Eş-Dost arama kanalını, buna yakın oranda da Kendi Çalışanları Aracılığıyla arama kanalını kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için İnternet-Sosyal Medya kanalını yüzde 4,9 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerlerinin ise bu kanalı kullanmadığı görülmüştür. Genel bir değerlendirme yapmak istersek; İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işverenler geleneksel yöntemleri kullanmaktadır diyebiliriz.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	2	1	1	1
Takım Çalışması	2	3	4	2	5	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	2	1	3	2	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	6	6	4	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	7	5	7	6	3	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	-	-	5	-	6
Bilgisayar kullanımı	5	-	5	8	6	7
Proje Tabanlı Çalışma	6	-	3	7	-	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	8	4	-	9	7	9
Yabancı Dil	9	-	8	10	-	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Edirne İlinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Takım Çalışması ve daha sonra Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Sorun Çözme, İnisiyatif Alabilme ve İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde ilk beş sırayı doldurduğu görülmektedir. Bu beş beceri, iş arama kanallarının her birinde tercih edilmiştir.

Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe hemen hemen her kanalda yaklaşık olarak aynı öncelikte istenmiştir. Sadece İnternet-Sosyal Medya kanalında ikinci sırada tercih edilmiştir.

Takım Çalışması becerisine baktığımızda ise işverenler Kendi Çalışanları Aracılığı ile işe alacağı kişilerde, bu beceriyi daha geri plana attığını söyleyebiliriz. Edirne İlinde genel olarak üçüncü sırada istenen beceri, Fiziki Ve Bedensel Yeterlilik iken; Tablo 23' e baktığımızda İnternet-Sosyal Medya kanalını kullanan işverenlerin bu beceriyi öncelikli olarak tercih ettiğini görmekteyiz. Bu veriyi, işverenler internet ve sosyal medyayı kullanabilecek düzeyde olan iş arayanların, fiziki ve bedensel durumları işin niteliğine uygun değilse, bu talebe başvurusunun değerlendirmeye alınmayacağı sonucunu beklemesi şeklinde açıklayabiliriz. Aynı beceri İŞKUR aracılığı ve Akraba-Eş-Dost aracılığı ile işe alımlarda öncelikli olarak istenmemektedir. Bunun nedeni, İŞKUR' da bir ön görüşme yapılması yani işin niteliğine göre Fiziki Ve Bedensel Yeterlilik becerisi uygun olan adayların işverene yönlendirilmesidir. Benzer şey Akraba-Eş-Dost kanalı için de geçerlidir. İş arayan kişiler bilinen-

tanınan kişiler olduğu için, bu becerinin olup olmadığını işvereninin gözlemleme imkanı bulunmaktadır.

Satış ve Pazarlama Becerisi İŞKUR kanalı dışında talep edilmemiştir. Gazeteye ilan veren işverenler Satış ve Pazarlama, Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma ve Yabancı Dil becerileri için talepte bulunmamıştır. Zaten bu becerilere sahip olan iş arayan kişilerin de işverene daha kolay ulaşabileceği kanalları seçmesini bekleriz. İşveren de bunun bilincindedir.

Yabancı dil becerisine baktığımızda ise, ya hiç tercih edilmediği ya da son sıralarda tercih edildiği tespit edilmiştir. Edirne İline genel olarak da baktığımızda bu beceri en son sırada yer almıştır.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

EDİRNE	Açık İş Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	137
Hizmet Ve Satış Elemanları	41
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	31
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	20
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	17
Profesyonel Meslek Mensupları	6
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2
Genel Toplam	**255**

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; açık fark ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 53,7' dir. İkinci sırada yüzde 16, 1 ile Hizmet Ve Satış Elemanları, üçüncü sırada yüzde 12,2 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almaktadır.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

EDİRNE	Açık İş Oranı
Hizmet Ve Satış Elemanları	2,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,3%
Genel Toplam	**1,9%**

Kaynak: İPA 2017

Açık sayısının yanında açık iş oranları da önemlidir. Tablo 25' te meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Edirne İli için tespit edilen yüzde 1,9' luk açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda, yüzde 2,9 ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra sırayla; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları gelmektedir.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	33,4%	7,2%	1,0%	12,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	4,2%	7,5%	30,5%	16,3%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-	24,7%	1,9%	7,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-	20,3%	1,9%	6,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	61,0%	33,1%	62,7%	53,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1,4%	1,4%	-	0,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	-	5,8%	1,9%	2,5%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde, yüzde 61 oranında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, yüzde 33,4 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, yüzde 4,2 oranında Hizmet Ve Satış Elemanları ile yüzde 1,4 oranında Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise bütün meslek grubunda olduğu görülmektedir. Ayrıca Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek

Mensupları meslek grubunda açık işlerde kadın işgücü tercihinde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinin yüzde 20,3' ü bu meslek grubunda verilmiştir. Benzer şekilde Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında kadın işgücü talebi bulunmaz iken erkek işgücü talepleri ise sırasıyla yüzde 24,7 ile yüzde 5,8 şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Yine aynı tabloya göre, cinsiyet tercihinin olmadığı meslek grupları arasında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu, yüzde 62,7' lik oranla diğer meslek gruplarından öndedir. Zira açık işlerin yüzde 53,8' inde işverenler Cinsiyet Önemli Değil seçeneğini tercih etmişlerdir.

Erkek işgücü tercihinde en fazla bulunulmuş olan meslek grupları ise, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur. Ancak aynı meslek grubunda erkek tercihinin yaklaşık iki katı kadar da kadın işgücü tercih edilmiştir. Tablo 24' ü (Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı) incelersek 255 işgücü talebinden 137' si Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğunu görürüz. Tablo 26' da (Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı) da en fazla açık iş yüzde 53,8 ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda görülmesi verileri doğrulamaktadır.

Tablo 27' de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	4	3	1	1	1	1	1
Takım Çalışması	-	1	2	-	3	2	2	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	5	1	-	2	5	3	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	3	4	4	4	3	5	4
İletişim ve İfade Yeteneği	3	6	5	5	5	5	4	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	2	-	-	-	-	-	6
Bilgisayar kullanımı	2	-	-	2	-	4	6	7
Proje Tabanlı Çalışma	-	-	-	3	4	-	-	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	-	7	-	4	-	-	-	9
Yabancı Dil	-	-	-	6	-	-	-	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 27’ de Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Genel toplamda ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe beceri grubu yer almaktadır. Bu beceri düzeyi Hizmet Ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslek grupları haricinde ilk sırada yer almaktadır.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda öncelikli olarak tercih edilen beceri düzeyleri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Bilgisayar kullanımı, İletişim ve İfade Yeteneği ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme şeklinde sıralanmıştır.

Hizmet Ve Satış Elemanları Elemanlar meslek grubunda öncelikli olarak tercih edilen beceri düzeyleri Takım Çalışması, Satış ve Pazarlama Becerisi ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme şeklinde sıralanmıştır.

Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda öncelikli olarak tercih edilen beceri düzeyleri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe şeklinde sıralanmıştır.

Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda öncelikli olarak tercih edilen beceri düzeyleri; Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma şeklinde sıralanmıştır. Ayrıca bu meslek grubunda altıncı sırada Yabancı Dil becerisi de istenmiştir.

Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar Mensupları meslek grubunda öncelikli olarak tercih edilen beceri düzeyleri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Takım Çalışması şeklinde sıralanmıştır.

Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda öncelikli olarak tercih edilen ilk üç beceri düzeyi, genel toplamla aynı sıralamada yer almıştır. Bunun sebebi ise; bu meslek grubunda çalışan sayısının ve bu meslek grubundan alınan açık işlerin diğer meslek gruplarına göre daha fazla olmasıdır.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb	İnternet-Sosyal Medya	İşkur Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	13,3%	-	-	93,4%	6,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	36,5%	7,6%	-	94,9%	2,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	79,0%	10,6%	47,1%	73,8%	52,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	87,6%	-	-	31,0%	6,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	11,4%	3,0%	-	85,6%	13,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	49,6%	-	-	100,0%	-
Profesyonel Meslek Mensupları	66,3%	-	33,7%	83,3%	16,7%
Genel Toplam	**27,6%**	**3,7%**	**4,5%**	**83,6%**	**13,5%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Büro Hizmetlerinde çalışanlar olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet Ve Satış Elemanları, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında İŞKUR arama kanalı diğer arama kanallarına göre daha fazla tercih edilmiştir.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları en fazla Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır. İŞKUR aracılığı ile yüzde 31, Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla yüzde 6,2 aranmaktadır. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda açık işlerin yüzde 79'u Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır.

Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gruplarında Gazete-İlan Vb arama kanalı tercih edilmemiştir. Aynı zamanda Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet Ve Satış Elemanları, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gruplarında ise İnternet-Sosyal Medya arama kanalı tercih edilmemiştir.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki / Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	3	-	5	-	-	4	2	1
Şoför-Yük Taşıma	2	-	3	-	-	5	4	1
Reyon Görevlisi	4	4	5	-	1	2	3	-
İplik Eğirme Operatörü	-	-	-	-	-	-	1	-
Paketleme İşçisi	1	-	-	-	-	-	-	-
Garson (Servis Elemanı)	4	-	3	-	-	-	1	2
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1	-	-	2	-	4	3	5
Kasiyer	-	4	-	-	2	3	1	3
Elektrik Teknisyeni	-	-	-	-	-	3	2	1
Elektrik Teknikeri	-	-	-	-	-	3	2	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29' da Edirne İlinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş), Şoför-Yük Taşıma, Elektrik Teknisyeni ve Elektrik Teknikeri mesleklerinde becerilerdeki ilk öncelik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisidir. Garson (Servis Elemanı), İplik Eğirme Operatörü ve Kasiyer mesleklerinde ise talep edilen becerilerin başında Takım Çalışması gelmektedir. Paketleme İşçisi ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) meslekleri için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi talep edilmiştir.

İplik Eğirme Operatörü mesleğinde sadece Takım Çalışması istenirken, Paketleme İşçisi mesleğinde sadece Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi istenmiştir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Şoför-Yük Taşıma
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Paketleme İşçisi	Paketleme İşçisi	Elektrik Teknisyeni
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi	Elektrik Teknikeri
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (Genel)
Reyon Görevlisi	Mutfak Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Kasiyer	Kasiyer	Otomotiv Kaporta Ustası
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Ön Muhasebeci	Tatlı Ustası (Baklava)
Elektrik Teknikeri		Kasap
Elektrik Teknisyeni		Un İmal İşçisi

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), İplik Eğirme Operatörü, Paketleme İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı), Reyon Görevlisi, Kasiyer, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Elektrik Teknikeri ve Elektrik Teknisyeni meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise, Makineci (Dikiş), İplik Eğirme Operatörü, Paketleme İşçisi, Temizlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Mutfak Görevlisi, Kasiyer, Ön Muhasebecidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Elektrik Teknikeri ve Elektrik Teknisyeni, Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı), Otomotiv Kaporta Ustası, Tatlı Ustası, Kasap ve Un İmal İşçisidir.

Geçen yılın Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler Tablosu ile kıyasladığımızda, Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Kasiyer, Elektrik Teknikeri, Elektrik Teknisyeni ve Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) meslekleri, her iki yılda da sıralamada ilk onda yer almıştır.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	1	1	1
Takım Çalışması	1	3	2	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	5	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	4	3	4
İletişim ve İfade Yeteneği	-	5	6	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	-	4	6
Bilgisayar kullanımı	6	7	7	7
Proje Tabanlı Çalışma	-	6	9	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	8	8	9
Yabancı Dil	-	-	9	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Takım Çalışması iken, erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de Takım Çalışması olarak görülmektedir. Satış ve Pazarlama Becerisi ile Yabancı Dil becerisinin öncelik sıralamasında bulunduğu açık işlerde ise herhangi bir cinsiyet tercihi ifade edilmemiştir. İletişim ve İfade Yeteneği ve Proje Tabanlı Çalışma becerilerinde ise kadın tercih edilmemiştir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Edirne İli İşgücü Piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

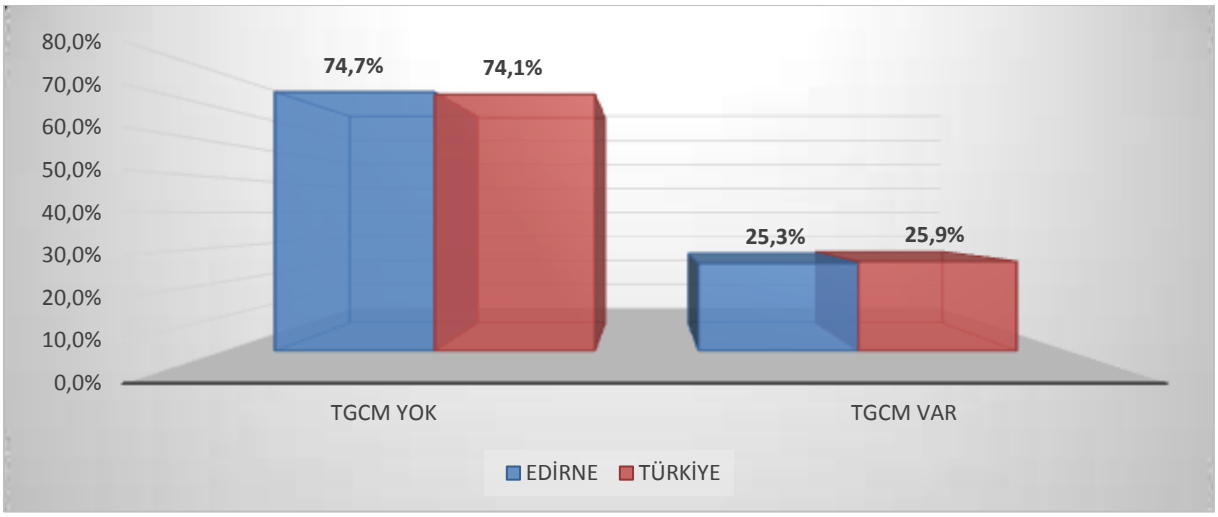

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Edirne İlinde ise 20+ istihdamlı 265 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 67' si TGÇM olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 25,3 ile Edirne İlinde TGÇM' in, ülke genelinden daha az olduğu görülmektedir.

Geçen yıl ise Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmış ve bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Edirne İlinde ise 20+ istihdamlı 258 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 85' i TGÇM olduğunu ifade etmişlerdir. Türkiye genelinde 2016 yılında TGÇM var diyen işyeri oranı yüzde 27,2 iken, bu oran 2017 yılında yüzde 25,9' a gerilemiştir. Aynı zamanda 2016 yılında Edirne İlinde TGÇM var diyen işyeri oranı yüzde 33,1 iken, bu oran 2017 yılında yüzde 25,3 olmuştur.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

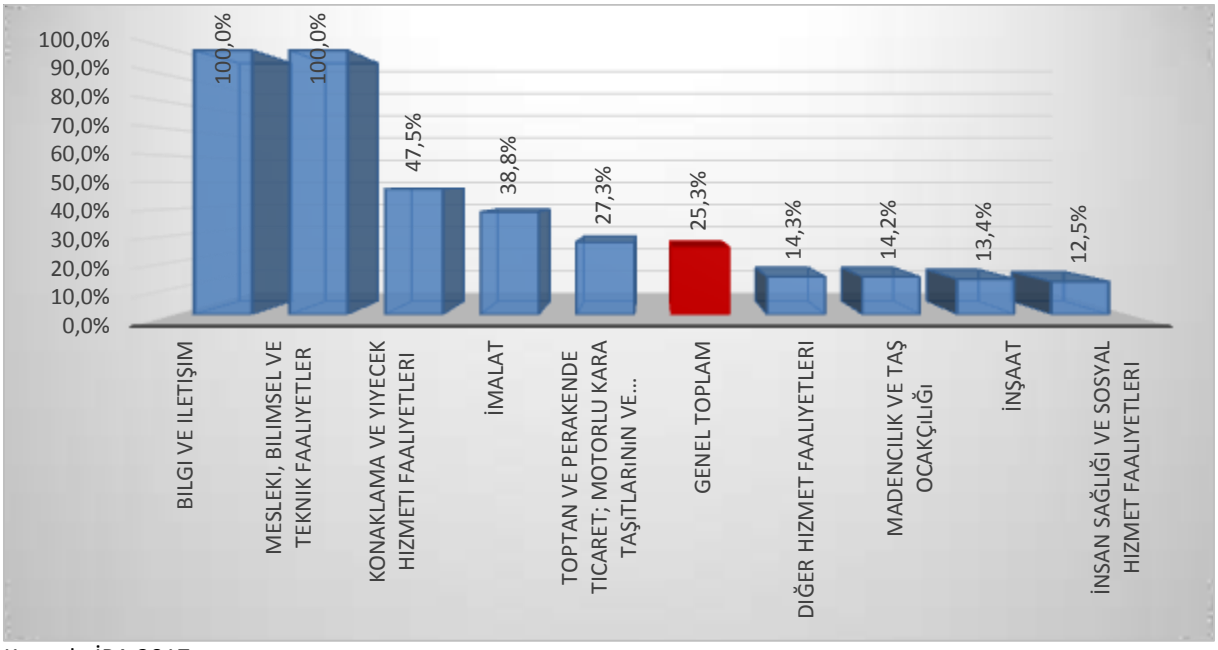

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Bilgi ve İletişim ile Mesleki ve Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde olduğu görülmektedir. Söz konusu sektörlerdeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İmalat, Toptan Perakende ve Ticaret gibi Edirne İlinde işyeri sayısının yoğun olduğu iki sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranını, genel ortalamanın hemen üstündedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	82
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	42
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	29
İnşaat	20
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	18
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	1
Bilgi Ve İletişim	1
Genel Toplam	**195**

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde 195 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Edirne İlinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 63,6'sını oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki; Edirne İlinde toplam çalışanların yüzde 67,3' ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Edirne İli İşgücü Piyasası araştırmaları kapsamında Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları 2016 ve 2017 yılları itibariyle karşılaştırıldığında; 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 42,1' lik azalış gerçekleşmiştir. 2016 yılında ilk sırada yüzde 38,6 ile İmalat sektörü yer alırken, 2017 yılında ilk sırada yer alan İmalat sektörünün oranı yüzde 42,1' dir. 2016 yılında Toptan Ve Perakende Ticaret sektörü yüzde 30,3 ile ikinci sırada yer alırken, 2017 yılında Toptan Ve Perakende Ticaret sektörü önemli bir azalış göstererek yüzde 21,5 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

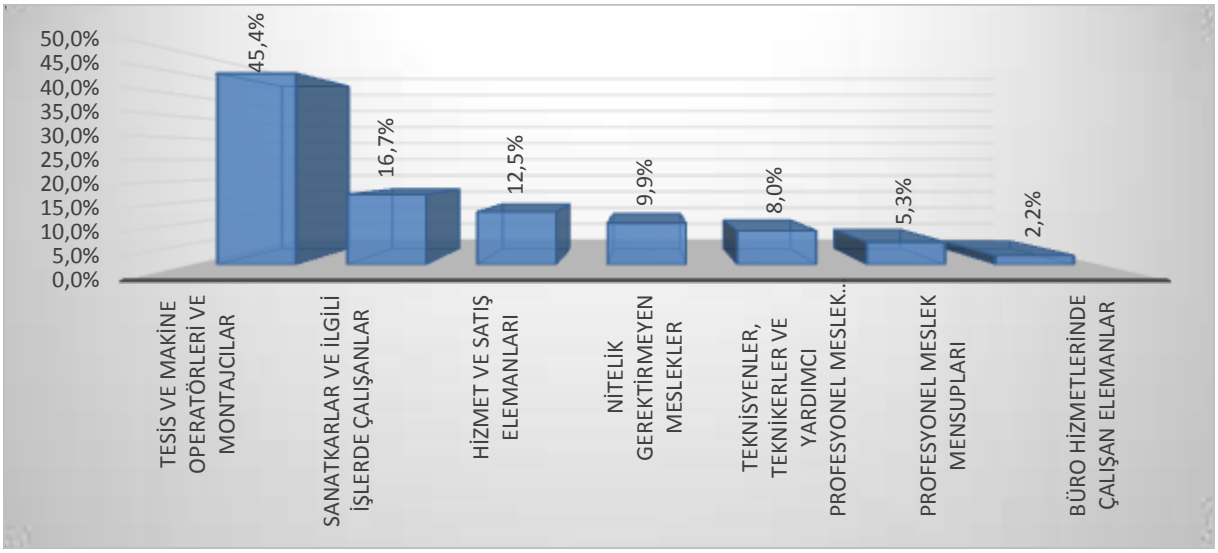

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında, en fazla 89 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 45,4' ü bu meslek grubunda yer almaktadır. İkinci sırada Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Bu meslek grubu ise, eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 16,7' sininden oluşmaktadır. Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında ilk sıralarda Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek gruplarının ihtiyaçlarının sadece Edirne İli ile sınırlı olmadığını göstermektedir.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Makineci (Dikiş)	56	28,7%
Madenci (Genel)	10	5,1%
Ciğer Ustası	5	2,8%
Garson (Servis Elemanı)	5	2,8%
Izgara Köftecisi	5	2,8%
Aşçı	5	2,7%
Elektrik Teknikeri	5	2,7%
Elektrik Teknisyeni	5	2,7%
Kasap	5	2,7%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	5	2,7%

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 56 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği 10 kişi ile Madenci (Genel) mesleği takip etmektedir. Genel olarak ilk on mesleği incelediğimizde, sayıları nispeten az olsa da hizmet sektöründe faaliyet gösteren mesleklerde daha fazla eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Edirne İlinin İşgücü Piyasası göz önünde bulundurulduğunda hem coğrafi konum hem de sosyo-ekonomik dinamikler, iç ve dış turizmin etkisiyle Ciğer Ustası, Garson (Servis Elemanı), Izgara Köftecisi, Aşçı gibi mesleklerde eleman temininde güçlük çekilmesi beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; İplik Eğirme Operatörü, Şoför (Yük Taşıma), Kasiyer, Satış Danışmanı, Ağaç Biçme Makinesi Operatörü Ve Dokuma Makineleri Operatörü olmak üzere toplam altı mesleğin değiştiği görülmektedir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

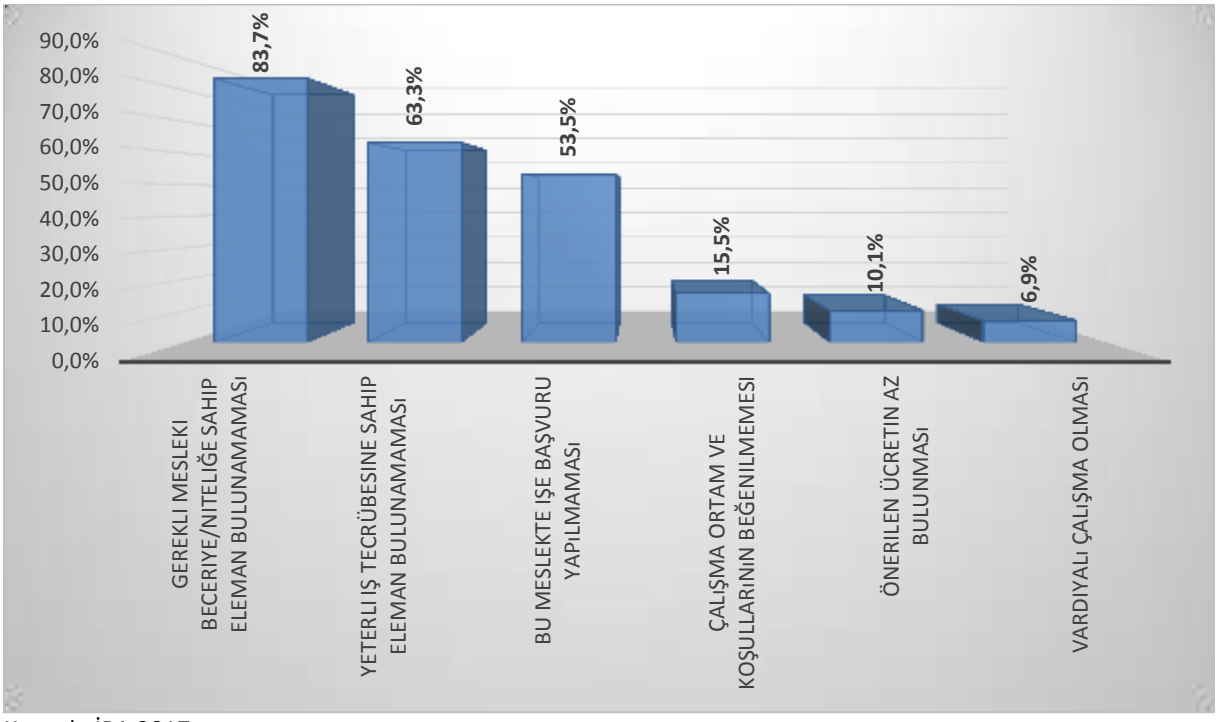

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenlerinin Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Tablo 33 (Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı) incelenirken, En Fazla Açık İş Olan Mesleklerle Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin benzerlik gösterdiği, hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise, ilk sırada Gerekli Mesleki

Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki; bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil, ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Edirne İli İşgücü Piyasası araştırmaları kapsamında TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 2016 ve 2017 yılları itibariyle karşılaştırıldığında; genel itibariyle nedenlerin sıralaması aynı olsa da, oranlardaki farklılıklar dikkat çekmektedir. 2016 yılında ilk sırada yüzde 75,9 ile Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni yer alırken, 2017 yılında aynı neden yüzde 83,7 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında ikinci sırada yüzde 72,9 ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedeni yer alırken, 2017 yılında bu neden yüzde 63,3 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında üçüncü sırada yüzde 38, 3 ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni yer alırken, 2017 yılında bu neden yüzde 53,5 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

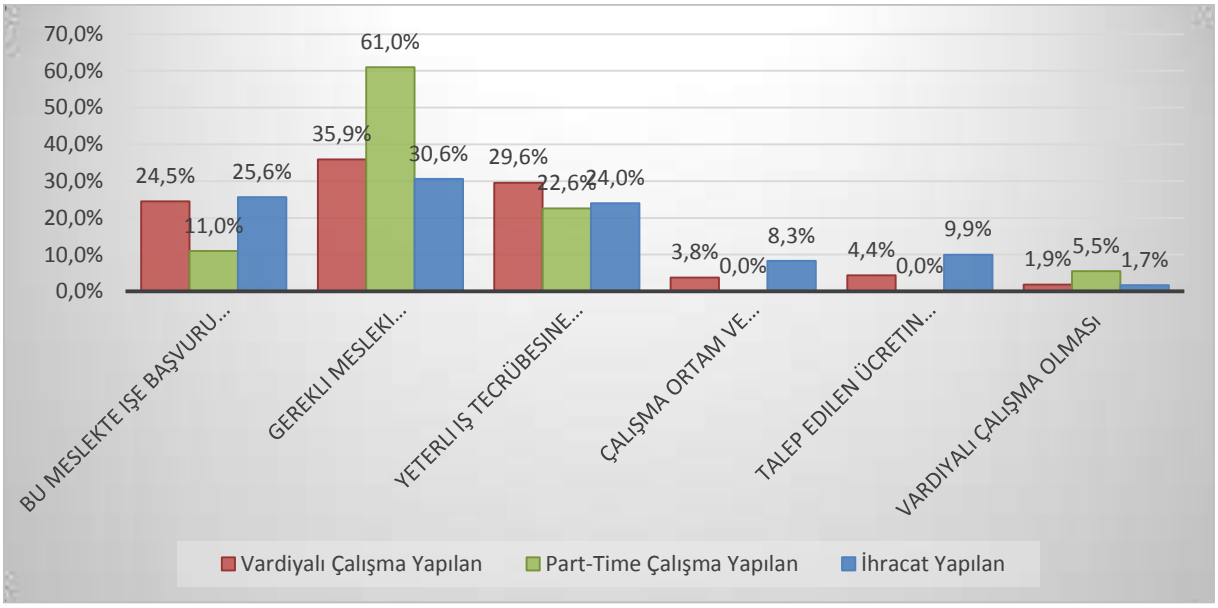

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde işyerlerinin Part-Time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre, eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. İşyerleri durumuna göre TGÇM nedenleri incelendiğinde en fazla, Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Part-Time Çalışma Yapılan İşyerlerinde, Çalışma Ortam Ve Koşullarının Beğenilmemesi ve Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması nedenleri ile karşılaşılmamıştır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedeni,

nispeten yoğun olarak karşılaşılan bir nedendir. Bunun sebebi ise İmalat sektöründe ağırlıklı olarak tekstil işyerlerinin bulunması ve bu işyerlerinde yapılan işlerin görece ağır olması, vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde çalışanların sürekliliğini etkilemektedir. Bu işyerlerinde işin zorluğu nedeniyle, uzun süreli istihdam sağlanamaması sonucunda da, yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunması da zor olmaktadır.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Çalışma Ortam Ve Koşullarının Beğenilmemesi	Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması	Vardiyalı Çalışma Olması
Makineci (Dikiş)	90,7%	90,7%	100,0%	18,5%	18,5%	18,5%
Madenci (Genel)	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ciğer Ustası	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	100,0%	40,0%	0,0%	40,0%	0,0%	0,0%
Izgara Köftecisi	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	100,0%	60,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik Teknikeri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Elektrik Teknisyeni	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kasap	100,0%	80,1%	39,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, ilk on mesleğin sekizinde, Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. TGÇM' de ilk sırada yer alan Makineci (Dikiş) ve Madenci (Genel) mesleklerinde ilk sırada, Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni bulunmaktadır. Özellikle Madenci (Genel) mesleğinde tek neden olarak, Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni bulunması, Edirne İlindeki işsizlerin bu meslekte çalışmak istemediklerini göstermektedir. Ayrıca Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması nedeni ve Vardiyalı Çalışma nedeni ile eleman temininde güçlük çekilen tek meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir.

Edirne İlinin İşgücü Piyasası göz önünde bulundurulduğunda, Ciğer Ustası, Izgara Köftecisi, Aşçı ve Kasap gibi meslekler önemli yere sahiptir. Bu mesleklerde Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedenlerinden dolayı, eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu mesleklerde hem çalışanların mesleki eğitim anlamında hem de bu mesleklere yeni ustalar yetiştirmek adına, ilgili Kurumlar ve Sivil Toplum Kuruluşları ile işbirliği içerisinde Aktif İşgücü Programlarının uygulanması önem arz etmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Edirne İlinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca, çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına, işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "*30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz*?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8' i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken, Edirne İlinde işverenlerin yüzde 20,9' u istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle hem Türkiye genelinde hem de Edirne İlinde 10 işyerinden yaklaşık 2' si istihdamın artacağını düşünmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken Edirne İlinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,4 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	19,1%	2,4%	38,1%	40,4%
İmalat	22,5%	2,0%	46,9%	28,6%
İnşaat	35,6%	4,4%	42,2%	17,7%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	33,2%	4,8%	28,6%	33,4%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	%0	%0	92,2%	7,8%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	21,4%	%0	28,5%	50,1%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	%0	%0	37,5%	62,5%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	%0	%0	71,4%	28,6%
Ulaştırma Ve Depolama	%0	%0	60,0%	40,0%
Eğitim	%0	%0	80,0%	20,0%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	%0	%0	100,0%	%0
Bilgi Ve İletişim	%0	%0	100,0%	%0
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	%0	%0	100,0%	%0
Genel Toplam	**20,9%**	**2,4%**	**44,9%**	**31,8%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde artış bekleyen işverenler sırasıyla; İnşaat, Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, Madencilik Ve Taş Ocakçılığı ve Toptan Ve Perakende Ticaret sektörlerinde bulunmaktadır. Azalış bekleyen işverenler ise sırasıyla; Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnşaat, Toptan Ve Perakende Ticaret ve İmalat sektörlerinde bulunmaktadır. Bu tabloda dikkati çeken önemli bir husus, işyerlerinin yüzde 44,9' unun Fikrim Yok tercihini kullanması ve her hangi bir öngörüde bulunmamış olmalarıdır. Özellikle Finans Ve Sigorta Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde işverenlerin tümü Fikrim Yok tercihini kullanmışlardır. Bunun yanı sıra yüzde 62,5 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, yüzde 50,1 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı, yüzde 40,4 ile Toptan Ve Perakende Ticaret ve yüzde 40 ile Ulaştırma Ve Depolama sektörlerde gelecek dönem istihdam beklentilerinin değişmeyeceğini öngörmüşlerdir.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İnşaat	185	13,5%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	56	8,8%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	37	5,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	79	3,1%
İmalat	161	2,4%
Genel Toplam	**518**	**3,8%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde, 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmektedir. Edirne'de ise bu oran yüzde 3,8 olup ülke genelinin üzerindedir.

En fazla istihdam artışı yüzde 13,5 ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. Söz konusu sektörün çalışan sayısının da fazla olduğu göz önüne alındığında, istihdam açısından ilerleme beklenen sektör olmaktadır. Aynı şey İmalat sektöründe de mevcuttur. İmalat sektöründe net istihdam değişim oranı yüzde 2,4' tür.

Edirne İli İşgücü Piyasası araştırmaları kapsamında Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 2016 ve 2017 yılları itibariyle karşılaştırıldığında; 2016 yılında NİDO yüzde 1,8 iken, 2017 yılında önemli bir artış göstererek yüzde 3,8' e yükselmiştir. 2016 yılında NİDO' da ilk sırada yüzde 7,4 ile Bilgi ve İletişim sektörü, ikinci sırada yüzde 5,6 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektörü ve üçüncü sırada yüzde 4,2 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almıştır. 2017 yılında NİDO' da ilk sırada yüzde 13,5 ile İnşaat sektörü, ikinci sırada yüzde 8,8 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ve üçüncü sırada ise yüzde 5,6 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektörü yer almıştır. Ayrıca 2016 yılında Ulaştırma ve Depolama ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde çalışan sayısında azalma öngörülürken, 2017 yılında hiçbir sektörde çalışan sayısında azalma beklenmemektedir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	191	9,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	101	7,2%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	68	3,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	22	2,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	132	2,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3	0,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	1	0,1%
Genel Toplam	**518**	**3,8%**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 37 (Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi) incelendiğinde, bütün meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise, 191 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdedir. En az artış beklenen meslek grubu ise, 1 kişilik artış ile Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Çalışan sayısında yüzde 40 ile ilk sırada yer alan, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu, net istihdam değişim oranında yüzde 2,4' lük bir oran ile beşinci sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda yüzde 7,2' lik bir artış dikkat çekmektedir. Edirne İlinde toplam çalışanların yüzde 10,4' ü bu meslek grubunda çalışırken, gelecek dönem istihdam artış beklentisinin yüzde 19,5' inin bu meslek grubunda olduğu görülmektedir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
İnşaat İşçisi	Isı Yalıtımcısı
Makineci (Dikiş)	Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Garson (Servis Elemanı)	Otomotiv Son Kontrol Elektrik Arıza Giderme İşçisi
İnşaat Ustası	Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi
Madenci (Genel)	Bekçi
Paketleme İşçisi	İnşaat Mühendisi
Reyon Görevlisi	
Kasiyer	
Soğuk Demirci	

Kaynak: İPA 2017

Edirne İlinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla; İnşaat İşçisi, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve İnşaat Ustası meslekleri olup, Isı Yalıtımcısı, Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Otomotiv Son Kontrol Elektrik Arıza Giderme İşçisi ve Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı), Madenci (Genel) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Edirne İli için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda, Bekçi ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) meslekleri yine ilk on meslekte yer almaktadır.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

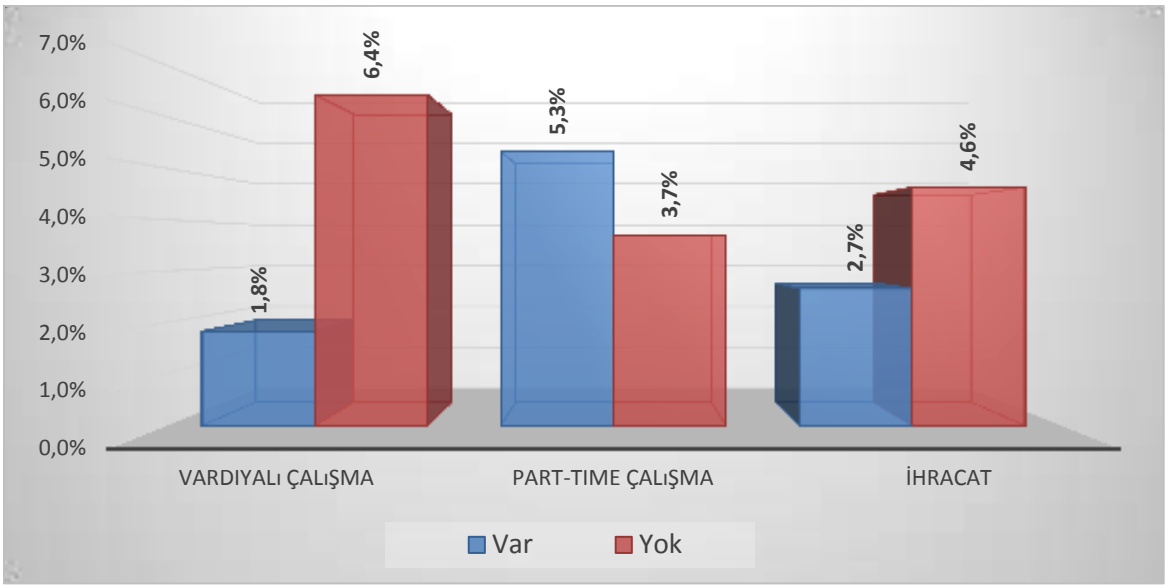

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında; vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde NİDO yüzde 1,8 iken, vardiyalı çalışma yapmayan işyerlerinde bu oran yüzde 6,4' tür. Edirne İline ait NİDO yüzde 3,8 iken, Vardiyalı Çalışma Yapılmayan işyerlerinde işyerlerine ait NİDO yüzde 6,4' tür. Aynı şekilde İhracat Yapılmayan işyerlerindeki NİDO, İhracat Yapılan işyerlerine göre daha yüksektir. NİDO Part-Time Çalışma Yapılan işyerlerinde, Part-Time Çalışma Yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İşyeri özellikleri bakımından NİDO' yu değerlendirmek gerekirse, Part-Time çalışma yapılması işyerlerindeki istihdam artışını olumlu yönde etkilemektedir.

SONUÇ

Edirne İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı; işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi, ilin işgücü piyasası, arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler, eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Daha önceki senelerde kullandığımız verilerin önemli bir kısmının il değil, İİBS2 bölümlemesi doğrultusunda Edirne, Tekirdağ, Kırklareli İllerini kapsayan TR21 bölgesine ait olması ve arza yönelik olan bu verilerin önemli bölümünün 2012 ve daha eski tarihlere dayanması ve talep boyutunun daha ayrıntılı incelenebilmesi gibi gerekçeler ile 2015 yılından itibaren işgücü piyasası analiz raporunda arz boyutu önceki senelere göre daha kısıtlı incelenerek, sadece Kuruma ait istatistiki veriler kullanılmış olup, talep boyutu daha ayrıntılı incelenmiştir.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt, araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2016 yılında güncelleştirilmesine ve araştırma 20+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-19 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. Diğer bir önemli kısıt ise; Türkiye İşgücü Piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum Edirne İlinde de kendini göstermektedir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da, Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Edirne İlinde 2016 yılında İŞKUR verilerine göre; Kuruma yapılan başvuru sayısı 15 bin 520' dir. Başvuru sayısının mesleklere göre dağılımında ilk sırada Beden İşçisi (Genel), ikinci sırada Temizlik Görevlisi yer almaktadır. 2016 yılında Kuruma kayıtlı işsiz sayısı 12 bin 88' dir. Kuruma kayıtlı işsiz sayısının yüzde 53,4' ü kadınlardan, yüzde 46,6' sı erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2016 yılında Edirne İlinde 13 bin 46 kişilik açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2016 yılında 3 bin 452 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 53,4' ünü

kadınlar, yüzde 46,6' sını ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Makineci (Dikiş) mesleği olmuştur.

Edirne İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 83,5' i bu programlardan oluşmaktadır. 2016 yılında 46 MEK düzenlenmiş olup, 788 kişi katılmıştır. Katılan kursiyerlerin yüzde 84,1' i kadınlardan oluşmaktadır. 470 farklı İEP gerçekleştirilmiş olup, 1198 kişi katılmıştır. Katılımcıların yüzde 54,3' ü kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında 35 farklı TYP' ye 600 kişi katılmıştır. Katılımcıların yüzde 59' u kadınlardan oluşmaktadır.

2016 yılında İşsizlik Ödeneği almak için 6412 kişi başvurmuş olup, 3802 kişi İşsizlik Ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik Ödeneği almayı hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş) ve Konfeksiyon İşçisi meslekleri olmuştur.

2017 yılında 3 Nisan – 5 Mayıs tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilen 'Türkiye İşgücü Piyasası Analizi' kapsamında elde edilen sonuçlara göre Edirne İli için değerlendirdiğimizde; 265 işyerinde 13 bin 500 çalışan tespit edilmiştir. 20+ istihdamı olan işyerlerinin dağılımında ilk sırada, yüzde 33,2 ile Toptan Ve Perakende Ticaret, ikinci sırada yüzde 19,2 ile İmalat, üçüncü sırada yüzde 17,4 ile İnşaat sektörleri yer almaktadır. İşyerlerinin yaşına göre dağılımında Edirne İlinde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 35,8' inin 20 yaş üzerinde olması işgücü piyasasının yapısını ortaya çıkarmaktadır. Kuruluşu eski olan işyerlerinin işgücü piyasasına daha faydalı olduğu bilinmektedir. Hem ülke genelinde hem de Edirne üzerinde uygulanacak politikalar işyerlerini daha uzun süre ayakta tutmak için düzenlendiğinde, bu durum işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasında olumlu sonuçlar doğuracaktır.

İşyerlerinin durumuna göre dağılımları incelendiğinde; Part-Time çalışanı olan işyerlerinin oranı yüzde 8,2' dir. Yüzde 20,5 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler sektörü ilk sırada yer almaktadır. İşyerlerinin yüzde 27,7' sinde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründeki işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen işyeri sayısının az olması göz önünde bulundurulması gerekilen bir unsurdur. Bunun yanı sıra Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe yüzde 57,1 ve İmalat sektöründe yüzde 32,6 olan vardiyalı çalışma yapma durumu dikkat çekmektedir. Edirne İlinde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 10,6' sında ihracat yapılmaktadır. İhracat yapılan işyerlerinin yüzde 36,8' i İmalat sektöründe yer almaktadır.

Araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin yüzde 62,8' i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 55,4 olarak gerçekleşmiştir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri yüzde 87 ile Eleman Talebi Hizmeti almışlardır. Yüzde 50,1' i de Danışma ve Yönlendirme Hizmetini almak için İŞKUR ile iletişime geçmiştir.

Edirne İlinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı 265 işyeri ziyaret edilmiş olup, bu iş yerlerinde 13 bin 500 çalışan tespit edilmiştir. Tespit edilen çalışanların yüzde 38,9' u kadınlardan, yüzde 61,1' i erkeklerden oluşmaktadır.

Çalışanların yüzde 48,7' si İmalat sektöründe yer almaktadır. İmalat sektöründe çalışan kadınların toplam çalışan kadınların içindeki payı yüzde 67,4' tür. Bu durum Edirne İşgücü Piyasasında kadınların en çok çalıştığı sektör olan İmalat sektörünü ön plana çıkarmaktadır. Edirne İlinde kadın istihdamın artırmak, istihdamın sürekliliğini sağlamak amacıyla oluşturulacak politikalarda İmalat

sektörü öncelikle değerlendirilmelidir. Kadınların en fazla çalıştığı sektör olan İmalat sektöründe, özellikle Tekstil işyerlerinde kadın istihdamını artırmaya yönelik politika ve programlar uygulandığında işgücü piyasasının daha sağlam temellere dayanacağı düşünülmektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve Girişimcilik Programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Edirne'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin yarısı Lise Altı eğitimlidir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışanın Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğunu görmekteyiz. En fazla çalışılan meslek erkeklerde Beden İşçisi (Genel) iken kadınlarda Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleğidir. İşyerlerinde ortalama çalışan sayılarına baktığımızda Edirne İlinde her işyerinde ortalama olarak 51 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısının en fazla olduğu sektör 129 kişi ile İmalat sektörüdür.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Edirne İlinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler Ticaret ve İmalat sektörleridir. Bunun sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de bu iki sektördedir.

Edirne genelinde referans dönemi içerisinde 265 işyerinin 42' sinde, 255 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş İmalat sektöründe bulunmaktadır. Açık işlerde ikinci olarak Toptan Perakende ve Ticaret sektörü, üçüncü olarak İnşaat sektörü yer almaktadır. (Açık İş/ İstihdam + Açık İş)x100' formülü kullanılarak açık iş oranı hesaplanmaktadır. Bu formüle göre açık iş oranı Edirne İlinde yüzde 1,9 olarak hesaplanmıştır. Edirne genelinde sektörlere göre açık iş oranının en yüksek olduğu sektörler yüzde 2,6 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile İmalat sektörleridir.

Açık iş oranının yüksek olmasının iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken pozisyonlar yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır. Elimizde şu aşamada, ilde istihdam artışını net olarak gösterecek bir veri seti bulunmamaktadır. Bu veri seti ancak gelecek yıllarda mevcut olacaktır. 20+ işyerlerinde tamsayımın uygulanması, gelecek yıllarda kapsanacak birçok işyerinin bu yıl ile aynı olmasına yol açacak ve hem gruplandırılmış veri setleri hem de işyeri bazında açık iş oranı ve sebebi daha kolay saptanabilecektir.

İşyeri durumuna göre açık iş oranları değerlendirildiğinde açık iş oranları, Part-Time Çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 1,8, Vardiyalı Çalışma Yapılan işyerlerinde yüzde 1,1, İhracat yapılan işyerlerinde ise yüzde 2,7' dir.

Söz konusu açık işlerde cinsiyet tercihi incelendiğinde, işverenlerin yüzde 30' u kadın, yüzde 28' i erkek, yüzde 42' si de fark etmez tercihinde bulunmuştur. Açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi yüzde 46 ile Lise Altı ve yüzde 30,6 ile Fark Etmez seçenekleridir. Başka bir deyişle işyeri sahipleri açık iş bulunduğunu belirttikleri mesleklerin büyük bir çoğunluğunda herhangi bir eğitim düzeyi aramadıklarını belirtmişlerdir. Açık işlerin yaklaşık dörtte birinde ise Lise Ve Üstü eğitim talep ettikleri söylenebilir. En fazla açık iş verilen meslekler itibari ile genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; açık işlerin yoğun olduğu meslekler spesifik bir eğitim düzeyini gerektirmediklerinden açık

işlerde çoğunlukla Fark Etmez veya Genel Lise eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece olağandır. Aynı zamanda Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerin toplam çalışanlar içinde de ağırlığının daha fazla olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu, özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi, açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir. Açık işlerin yüzde 83,6' sı İŞKUR arama kanalı ile aranmıştır. Kurum olarak kitle iletişim araçlarının ve sosyal medyanın aktif kullanımı, yapılan yasal değişiklikler ile Kurum politikalarımızın daha etkin, etkili ve sürdürülebilir hale getirilmesinin, açık işlerin İŞKUR arama kanalı ile aranmasında önemi büyüktür.

Meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, , ikinci sırada Hizmet Ve Satış Elemanları, üçüncü sırada Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grupları yer almaktadır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür. En fazla açık işin olduğu meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir. Bu mesleği İplik Eğirme Operatörü ve Paketleme İşçisi meslekleri takip etmektedir. Tekstil İmalatı sektöründeki bazı mesleklerde referans döneminde eleman talebi dikkat çekici düzeyde olmuştur. Açık iş oranı yüksek olan meslekler genellikle mesleki beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir.

Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin bulunamama nedenleri sıralaması da yukarıdaki görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. Talep araştırması kapsamında işverenlere son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektikleri meslekler sorulmuştur. Edirne genelinde 265 işyerinin 67' sinde 195 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. TGÇM' de ilk sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Madenci (Genel), üçüncü sırada Ciğer Ustası yer almaktadır. Açık işler ile TGÇM arasında önemli ölçüde paralellik bulunmaktadır. En fazla açık iş olan ilk 10 meslek ile en fazla temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğin yarısı aynıdır. Temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğe baktığımızda, yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek mesleklerin ağırlığına oranla nitelikli eleman bulunma noktasında önemli sıkıntılar yaşanmakta olduğu görülmektedir.

Çalışanların yüzde 15,4' ü ile açık işlerin yüzde 12' si Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda bulunuyor iken; TGÇM' de bu oran yüzde 9,9 dur. Bu tablo işgücü piyasasında genellikle nitelik ve beceri gerektiren mesleklerin bulunmasında zorluk çekildiğini göstermektedir. Başka bir deyişle mevcut çalışanların nitelik düzeyi düşük iken, ihtiyaç duyulan mesleklerin nitelik düzeyi daha yüksektir.

Temininde güçlük çekilmesinin nedenlerine baktığımızda ilk sırada yüzde 83,7 ile Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni yer almaktadır. En fazla Temininde en çok güçlük çekilen meslek olan Makineci (Dikiş) mesleğinde, bu nedenin oranının yüzde 90,7 olduğu görülmektedir. Sadece ilk meslekte değil, ilk 10 meslek içinde yer alan TGÇM' de oran genellikle yüksektir. Daha önce de değindiğimiz gibi bu durum açık işlerde de kendini göstermektedir. Bu durum karşısında; becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu meslekleri ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli haline getirmektedir.

2017 yılı İşgücü Piyasası Analiz çalışması kapsamındaki işyerlerinin gelecek beklentileri olumludur. Genel itibariyle işverenler Türkiye genelinde yüzde 18,8' lik artış beklerken; Edirne'de ki işverenlerin artış beklentisi yüzde 20,9' dur. Edirne'deki öngörülen NİDO yüzde 3,8' dir ve ilk sırada İnşaat sektörü yer almaktadır. Gelecek dönemde net istihdam değişimi incelendiğinde toplam artışın 518 kişi olacağı öngörülmektedir. 518 kişilik artışın yüzde 35,7' sinin İnşaat sektöründe gerçekleşeceği düşünülmektedir. İkinci sırada ise yüzde 31,1 ile İmalat sektörü yer almaktadır. Gerek gelecek dönem istihdam artışı beklentisinin İmalat sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin İmalat sektöründe olması, bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de, ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörlere göre eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da; özellikle bazı sektörlerde sıklıkla görülen işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir Kayıt Dışı İstihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıt dışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmaktır.

Gerek mevcut istihdam içerisinde gerekse açık iş temininde, güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönemde ihtiyaç duyulacak meslekler içerisinde eğitim düzeyi düşük mesleklerin yoğun olması, Edirne İşgücü Piyasası için önemli bir risktir. Eğitimli ve nitelikli işgücü talebinin arttırılması uzun dönemli üretken bir ekonominin önemli bir göstergesidir. Gerek uzun dönemli genel ve mesleki eğitim politikalarının gerekse kısa dönemli Aktif İşgücü Piyasası politikalarının işgücü talebi eğilimleri dikkate alınarak belirlenmesi bu taleplerin etkin ve etkili karşılanabilmesi ve sürdürülebilir bir işgücü piyasası açısından oldukça önemlidir.

Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün eğitimden ayrılan dezavantajlı grupları ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edilecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: